

REFERAT Sundheds- og Ældreudvalget d. 27-09-2023

Møtedato Onsdag d. 27. september 2023 kl. 13:00

Møtested Ikast Rådhus - Lokale 201

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse om ældreboliger.....	3
Nedlæggelse af ældreboliger i Brandlundparken.....	8
Visitering til ældreboliger i BHI-parken, Ikast.....	14
Nedlæggelse af ældreboliger på Dybdalsvej, Engesvang.....	16
Nøgletal - Sundheds- og Ældreafdelingen.....	19
Revidering af serviceniveaubeskrivelse for ældreboliger.....	22
Forslag til iværksættelse af korrigerende handlinger på plejecentrene.....	24
Lokal erhvervsvenlighed 2023.....	28
Spirejob.....	36
Afrapportering på afprøvning af sensorble.....	39
Opsamling på sommerferien 2023.....	42
Lokaler til selvhjælpsgrupper i Frivilligcenter Ikast-Brande.....	45
Åbne meddelelser.....	47
Lukket:	48

Sak 1: Temadrøftelse om ældreboliger

29.00.00-P20-11-22

Beslutning

Dot 1: Taget til efterretning.

Dot 2: Drøftet. Pejlemærkerne drøftes igen på et senere udvalgsmøde.

Dot 3: Taget til efterretning.

Dot 4: Godkendt. I denne forbindelse vurderes alternativ anvendelse for boligerne.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- Sundheds- og Ældreudvalget tager orienteringen om ældreboliganalysen til efterretning
- Sundheds- og Ældreudvalget drøfter og beslutter pejlemærker for udbuddet af ældreboliger i Ikast-Brande Kommune på lang sigt
- Sundheds- og Ældreudvalget tager orienteringen om administrationens anbefalinger til at nedbringe antallet af tomme ældreboliger og det videre behandlingsforløb for disse til efterretning
- Sundheds- og Ældreudvalget godkender, at kommunen indgår i dialog med Bomidtvest om mulighederne for hel eller delvis ommærkning af ældreboligerne på Bredgade i Bording til familieboliger.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Ældreudvalget godkendte på mødet den 12. april 2023 en udviklingsplan for Sundheds- og Ældreafdelingen. Som led i udmøntningen af denne plan godkendte udvalget den 10. maj 2023, at der udarbejdes en ældreboliganalyse. Analysen skal danne baggrund for drøftelser og beslutninger vedrørende det fremtidige udbud af ældreboliger i Ikast-Brande Kommune. Baggrunden for dette fokus er kommunens vedvarende udfordringer med ledige ældreboliger og deraf følgende høje udgifter til tomgangsleje.

Analysen er nu gennemført og på den baggrund tages en drøftelse i udvalget af analysens resultater. Analysens hovedkonklusioner præsenteres nedenfor. For en detaljeret gennemgang henvises til det vedlagte bilag. Afslutningsvis fremgår en samlet oversigt over administrationens anbefalinger til, hvordan antallet af ledige boliger kan nedbringes.

Ældreboliger i Ikast-Brande Kommune

Almene ældreboliger er oprettet efter almenboligloven. Det er boliger, som med hensyn til udstyr og udformning er særligt indrettet til brug for ældre og personer med handicap, herunder kørestolsbrugere. Kommunerne har ifølge almenboligloven pligt til at sørge for, at der i nødvendigt omfang tilvejebringes almene ældreboliger til målgruppen. Kommunen har anvisningsretten til ældreboligerne, uanset hvem der ejer ældreboligerne. Der er 186 af disse boliger i Ikast-Brande Kommune. Derudover har Kommunen anvisningsret til yderligere 30 boliger, som udlejes på samme vilkår. I daglige tale omtales disse 216 boliger under ét som ældreboliger. En samlet oversigt over ældreboligerne fremgår af nedenstående tabel.

Ejendom	By	Boligtype	Ejer	Antal lejemaal	Størrelse (m2)	Antal rum	Opført	Husleje (kr.)*	Belægningsprocent 2019-2023	Belægningsprocent 2023
---------	----	-----------	------	----------------	----------------	-----------	--------	----------------	-----------------------------	------------------------

Sandgårdsparken	Isenvad	Almene ældreboliger	Bomidtvest	4	63	2	1999	5.554	84,9	100
Dybdalsvej	Engesvang	Almene ældreboliger	Ikast- Brande Kommune	6	72	2	2005	5.777	71,3	53,8
Rosengade	Nørre Snede	Almene ældreboliger	Domea	8	61	2	1999	4.791	84,3	100
Ved Solbakken	Ejstrupholm	Almene ældreboliger	Midtjysk boligselskab og Domea*	12	60-89	2 (11) 3 (1)	1985/ 1992	4.949	87,9	100
Borgerparken	Ikast	Almene ældreboliger	Bomidtvest	16	61-77	2	1986	4.843	92,2	100
BHI	Ikast	Privat udlejning	Barfoed Group	24	59-65	2	1995	6.527	74,8	55,5
Bavnehøj	Nørre Snede	Almene ældreboliger	Domea	26	60-68		1985	5.785	95,6	96,4
Skolestien	Brande	Almene ældreboliger	Lejerbo, Holstebro	30	83	2	2004/ 2008	6.971	89,8	91,4
Brandlundparken	Brande	Almene ældreboliger	Ikast- Brande Kommune	36	60-100	2	1990	4.884	83,2	81,3
Midtjyden	Ikast	Almene ældreboliger	Bomidtvest	21	86-99	2 (19) 3 (2)	2001	6.470	93,8	87,3
Frisenborgparken	Ikast	Almene ældreboliger	Ikast- Brande Kommune	15	66-68	2	1990	4.432	95	95,0
Søndervænget	Brande	Almene ældreboliger	Ikast- Brande Kommune	4	75	2	1981	3.570	94,5	80,3
Bredgade	Bording	Almene ældreboliger	Bomidtvest	8	80-94	2	1986	5.853	82,5	51
Kærmindeparken	Bording	Selvejende ældreboliger	Danske Diakonhjem	6	55-100	2	2004	6.900	94,5	97,4
I alt				216					87,9	85,7

*Den angivne husleje er behæftet med stor usikkerhed, da den i nogle tilfælde vil variere mellem de enkelte lejemaal i ejendommen. Det vil desuden være forskelligt, hvilke udgifter, der indgår i huslejen. Som hovedregel er den angivne husleje eksklusiv forbrug.

Ledige ældreboliger

Der har de seneste tre år løbende været cirka 35 ledige ældreboligboliger. Antallet af ledige boliger er steget gradvist fra ca. 15 i 2015 til ca. 35 i 2021, og det har siden stabiliseret sig på dette niveau. Udviklingen medfører, at Ikast-Brande Kommunes udgifter til tomgangshusleje er steget tilsvarende. Udgifterne til tomgangsleje til ældreboliger var i 2022 på 2.125.000 kr. Det samlede budget til tomgangshusleje er på 1,5 mio. kr. Det skal foruden tomgangsleje på ældreboliger også dække større istandsættelser og tomgangsudgifter til politisk lukkede plejeboliger.

For at kunne sammenligne efterspørgslen på de enkelte ældreboligejendomme opgøres udlejningen også i form af en belægningsprocent. Belægningsprocenten angiver, hvor stor en andel af boligerne, der er lejet ud. Fra 2019 til 2023 er den samlede belægningsprocent faldet fra 89,3 procent til 85,7 procent. Dette tal dækker dog over store forskelle på tværs af ejendommene. Nedenfor uddybes det, hvor der særligt er udfordringer med tomme ældreboliger.

Det første, der kan fremhæves på baggrund af analysen er, at udfordringen med tomme ældreboliger findes i hele kommunen. I perioden 2019 til 2023 er der således ingen byer, hvor man har kunnet opretholde en belægningsprocent over 90 procent for alle sine ældreboligejendomme. Kigger man alene på 2023 har belægningsprocenten dog været over 95 procent for alle ældreboligejendomme i Nørre Snede, Ejstrupholm og Isenvad, hvilket er en forbedring i forhold til tidligere.

Det andet, man bør bemærke, er, at det særligt er to af de store ældreboligejendomme, der bidrager til et højt antal tomme boliger. Aktuelt er 7 ud af BHI-parkens 24 boliger således ledige, mens det samme gælder for 7 ud af Brandlundparkens 36 boliger. Administrationen anbefaler derfor, at der tages konkrete initiativer i forhold til disse ejendomme.

For det tredje fremgår det af analysen, at også to af de mindre ældreboligejendomme har store tomgangsudfordringer. I Bredgade i Bording står halvdelen af de 8 ældreboliger tomme, og det samme gør sig gældende for halvdelen af de 6 ældreboliger på Dybdalsvej. Begge steder er der tale om en kraftigt forværret udlejningssituation henover de seneste 3 år. Administrationen anbefaler derfor ligeledes, at der tages konkrete initiativer i forhold til disse ejendomme.

Årsager til de mange ledige ældreboliger

Der er ikke en entydig årsag til den lavere efterspørgsel på ældreboliger. Da det er et landsdækkende fænomen, må det antages at større samfundsmæssige ændringer er en væsentlig del af forklaringen. Der er her formentligt tale om ændringer i både udbuddet af boliger til ældre og i de ældres boligpræferencer.

I forhold til udbuddet er det velkendt, at udbuddet af lejligheder er steget voldsomt i Ikast-Brande Kommune de senere år, og målgruppen har derfor fået flere alternativer til en ældrebolig. Samtidigt er kvaliteten af boligmassen generelt steget de seneste årtier. Det er administrationens vurdering, at flere af ældreboligerne har svært ved at konkurrere med private alternativer, når man sammenligner størrelse, kvalitet og pris.

I forhold til efterspørgslen viser kommunens egne tal, at borgerne i Ikast-Brande Kommune i dag er ældre end tidligere, når de flytter ind i en ældrebolig, og at de bor der i kortere tid. Det tyder således på, at den periode i borgernes liv, hvor klassiske ældreboliger er relevante, er blevet mindre. Samtidigt er de ældres betalingssevne forbedret over tid, hvorfor flere har mulighed for at vælge en bolig, der i forhold til størrelse og kvalitet har mere at tilbyde end en ældrebolig.

Ønsker man dybere viden om, hvorfor borgerne i mindre grad efterspørger kommunens ældreboliger, er der behov for mere kvalitative analyser. Ældrerådet har i forbindelse med deres møde 7. juni 2022 anbefalet, at der gennemføres en analyse af ældre borgeres boligbehov og -ønsker. Administrationen anbefaler dog ikke, at en sådan analyse prioriteres for nuværende.

Hvad er der gjort for at reducere antallet af ledige ældreboliger?

Byrådet godkendte 21. juni 2021 følgende tiltag med henblik på at nedbringe antallet af tomme ældreboliger:

- Fem almene ældreboliger beliggende Rosengade 15, 1. 9-13, Nørre Snede ommærkes til almene familieboliger, hvorved visitationsretten overgår til Domea
- Fire almene ældreboliger beliggende Sandgårdsparken 56A-58B, Isenvad anvises til andre boligsøgende end visiterede ældre
- Tre almene ældreboliger tilhørende kommunens afdeling beliggende Dybdalsvej 1A-F, Engesvang anvises til andre boligsøgende end visiterede ældre
- Én bolig tilhørende BHI-parken beliggende Nørregade 41, Ikast anvises til andre boligsøgende end visiterede ældre
- Seks almene ældreboliger beliggende Skolestien 15, Brande anvises som seniorboliger.

Ommærkningen af boliger på Rosengade til familieboliger har automatisk reduceret kapaciteten med 5 boliger. De øvrige tiltag har dog ikke haft nogen effekt. Det er således ikke lykkedes at udleje boliger i hverken Dybdalsvej, BHI-parken eller Skolestien til andre målgrupper end de, der allerede er i målgruppen for en ældre- eller tryghedsbolig. Lejlighederne i Sandgårdsparken er ikke forsøgt udlejet til andre målgrupper, da de har været fuldt udlejet til den oprindelige målgruppe i hele perioden. Konklusionen er, at anvisning til andre målgrupper ikke har kunnet reducere ledighed og tomgangsleje og heller ikke forventes at kunne gøre det fremadrettet.

Administrationen har derudover kontaktet Barfoed Group, som ejer BHI-parken, med henblik på at drøfte mulighederne for at opsiges lejeaftalen tidligere end 1. oktober 2025, hvor den står til at udløbe. Barfoed Group har dog afvist dette.

Pejlemærker for udbuddet af ældreboliger i Ikast-Brande Kommune på lang sigt

Administrationen anbefaler, at udvalget drøfter og beslutter pejlemærker for udbuddet af ældreboliger i Ikast-Brande Kommune på lang sigt. Det skal ske med henblik på at sætte en klar retning for det løbende arbejde med at tilpasse den boligmasse, som kommunen råder over.

For at kvalificere denne drøftelse, kan følgende spørgsmål med fordel overvejes:

- I hvilket omfang skal tilvejebringelse af boliger til ældre være en kommunal opgave? Og i hvilket omfang er det en opgave for det private og almene boligmarked?
- I hvor høj grad er kommunen villig til at påtage sig økonomiske forpligtigelser for at sikre, at der ældreboliger til rådighed?
- I hvor høj grad skal der fortsat være ældreboliger i alle dele af kommunen?

Anbefalinger til yderligere initiativer til at nedbringe antallet af tomme ældreboliger

Administrationen anbefaler fire initiativer til at nedbringe antallet af tomme ældreboliger.

For det første anbefales det, at alle 19 boliger i Brandlundparkens hovedbygning, hvoraf 15 er aktive nedlægges som almene ældreboliger. Det anbefales videre, at boligerne på første sal fremadrettet anvendes af Sundhed og Ældre samt frivillige med tilknytning til ældreområdet. Endelig anbefales det, at der der igangsættes en proces med henblik på afklaring af brugen af anden sal. For nærmere beskrivelse af forslaget og dets økonomiske implikationer henvises til den separate sagsfremstilling til Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023.

For det andet anbefales det, at de 6 boliger på Dybdalsvej indgår som en del af processen om den fremtidige anvendelse af Dybdalsparken jf. sagen til Byrådet 20. marts 2023. Det anbefales videre, at visiteringen indstilles med henblik på, at der ved en eventuel nedlæggelse af ældreboligerne bor så få borgere som muligt i ejendommen. For nærmere beskrivelse af forslaget og dets økonomiske implikationer henvises til den separate sagsfremstilling til Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023.

Det skal bemærkes, at de nuværende lejere ikke vil kunne blive tvunget til at flytte i forbindelse med, at en ældrebolig nedlægges.

For det tredje anbefales det, at kommunen indgår i dialog med Bomidtvest om mulighederne for hel eller delvis ommærkning af de 8 ældreboliger på Bredgade i Bording til familieboliger. Indvilger Bomidtvest i dette, overtager de anvisningsretten og kommunen vil ikke længere skulle betale tomgangshusleje. En alternativ hertil vil være nedlæggelse. Da boligerne er ejet af et alment boligselskab, vil dette kræve, at kommunen forinden overtager boligerne til restgælden. Denne er ca. 12,7 mio. kr. På grund af restgældens størrelse sammenholdt med antallet af boliger kan administrationen ikke anbefale denne løsning.

For det fjerde anbefales det, at kommunens visitationskriterier til ældreboliger ændres. Mere specifikt anbefales det, at kategorien tryghedsboliger udgår, og at der vedtages nye enkle og lempeligere visitationskriterier til ældreboliger. Tryghedsboliger er en kategori, som Kommunen selv har valgt at indføre, og kommunens udgifter til de to boligtyper er de samme. For nærmere beskrivelse henvises til den separat sagsfremstilling til Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023.

Foruden ovenstående fire initiativer til at nedbringe antallet af tomme ældreboliger, er det administrationens vurdering, at der er behov for at tage stilling til anvendelsen af BHI-parken frem i mod lejekontraktens udløb 1. oktober 2025. Administrationen anbefaler, at lejeaftalen ikke søges forlænget. Videre anbefales det, at visiteringen til BHI-parken indstilles snarest muligt. Endelig anbefales det, at de nuværende lejere senest 3 måneder før lejeaftalens udløb tilbydes genhusning i anden ældrebolig, og at Byrådet i forbindelse med dette tilbud gør det klart, at såfremt borgerne måtte ønske at blive boende, har kommunen ikke længere forpligtigelser i forhold til deres bolig. For nærmere beskrivelse af forslaget og dets økonomiske implikationer henvises til den separate sagsfremstilling til Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023.

Gennemføres de anbefalede initiativer, vil det betyde, at antallet af ældreboliger i kommunen reduceres med 45 boliger. Nedlægges boligerne på Dybdalsvej reduceres der med 51 boliger. Da der vil blive nedlagt flere ældreboliger, end der aktuelt er tomme, forventes der ikke længere at være et merforbrug til tomgangsleje. Hvis tiltagene gennemføres, forventes de fremadrettede udgifter til periodisk tomgang og istandsættelser således at kunne rummes inden for det afsatte budget.

Sideløbende arbejde med seniorbofællesskaber

Ældrerådet har ved flere lejligheder tilkendegivet et ønske om at der etableres seniorbofællesskaber i Ikast-Brande Kommune. Dette skete bl.a. i forbindelse med Ældrerådets møde 7. juni 2022. Sundheds- og Ældreudvalget besluttede på sit møde 7. december 2022, at

- Etablering af seniorbofællesskaber som privat lejebolig eller i regi af boligforeninger som udgangspunkt ikke er et offentligt anliggende, hvorfor kommunen ikke skal spille en drivende rolle i disse projekter.
- Kommunen deltager som vidensformidler overfor borgere/grupper med interesse i emnet. Det kan fx være med henvisninger til rådgivere og organisationer med viden og erfaring på området. Herunder ønsker udvalget at facilitere en dialog i form af et seminar som beskrevet. Dette gerne i et samarbejde med Ældrerådet og/eller Ældresagen.
- Ved planlægning (kommuneplan/lokalplan) af kommunale udstykninger bør forvaltningen indtænke mulighederne for etablering af seniorbofællesskaber.

Ældrerådet og Ældresagen afholdte i fællesskab et borgermøde 14. august om seniorbofællesskaber, hvor både politiske og administrative repræsentanter fra kommunen også deltog. Interesserede borgere arbejder nu videre med, hvordan der eventuelt kan etableres et seniorbofællesskab i kommunen. Kommunen har i forlængelse af ovenstående beslutning for nuværende ingen rolle i dette arbejde, men der kan komme en kommunal opgave med at sikre det nødvendige plangrundlag for en eventuel opførelse af et seniorbofællesskab. Det vil desuden blive en sag for kommunen, hvis seniorbofællesskabet skal opføres som almennyttigt boligbyggeri, da kommunen i så fald skal finansiere 10 procent af byggeriets anskaffelsessum.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Vedlegg

Ældreboliganalyse. Oplæg til temadrøftelse i Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Sak 2: Nedlæggelse af ældreboliger i Brandlundparken

29.00.00-P20-11-22

Beslutning

Dot 1: Anbefales.

Dot 2: Godkendt.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- Sundheds- og Ældreudvalget anbefaler, at
 - De 19 boliger i Brandlundparkens hovedbygning nedlægges som almene ældreboliger
 - De nuværende lejere (pt. 5) tilbydes genhusning i anden ældrebolig
 - Kommunen dækker indskud og flytteudgifter i forbindelse med genhusning
 - Der træffes en principbeslutning om, at de 19 boliger fremadrettet skal anvendes til servicearealer eller administrative formål
 - 9 boliger på hovedbygningens første sal fremadrettet anvendes af Sundhed og Ældre, mens 1 bolig anvendes af frivillige foreninger med tilknytning til ældreområdet
 - Der igangsættes en proces med henblik på at afsøge muligheder for at sikre en optimal langsigtet anvendelse af hovedbygningens anden sal (9 boliger)
- Sundheds- og Ældreudvalget sender ovenstående i høring hos MED-Sundhed og Ældre og Ælderådet forud for endelig stillingtagen i Sundheds- og Ældreudvalget, Økonomi- og Planudvalget og Byrådet.

Sagsfremstilling

I august 2023 stod 26 af Ikast-Brande Kommunes 216 ældreboliger tomme. Heraf syv i Brandlundparkens hovedbygning (Brandlundparken 1, 7330 Brande). Administrationen anbefaler på den baggrund, at de 19 almene ældreboliger i Brandlundparkens hovedbygning nedlægges, og at de fremadrettet skal anvendes til servicearealer eller administrative formål. Administrationen anbefaler videre, at bygningens første sal fremadrettet anvendes af Sundhed og Ældre samt frivillige foreninger med relationen til ældreområdet, og at der igangsættes en proces for anvendelsen af anden sal.

Forslaget vil have følgende positive effekter:

- Antallet af tomme ældreboliger reduceres
- Sundhed og Ældres lokaleudfordringer i Brande løses
- Der skaffes lokaler i Brande til frivillige foreninger med relationen til ældreområdet
- En hel etage på Brandlundparken (857 m²) frigøres herudover til nye formål.

Nedlæggelsen vil medføre en umiddelbar besparelse for kommunen på 75.000 kr. årligt. Besparelsen vil stige til 275.000 kr. årligt på længere sigt. Besparelsen vil kunne stige med yderligere 240.000 kr. årligt, hvis driften af den ledige etage

finansieres af nye brugere. Nedenfor uddybes baggrunden for forslaget og den økonomiske betydning heraf.

Baggrund: Boliger og udlejningssituation

Der er i dag 36 aktive ældreboliger i Brandlundparken. Heraf er de 13 beliggende i den gamle hovedbygning. Udover de 13 aktive ældreboliger anvendes 6 ældreboliger midlertidigt til andre formål. De i alt 19 ældreboliger i hovedbygningen fordeler sig med 10 lejligheder på første sal (101-110) og 9 lejligheder på anden sal (201-209). Boligerne har primært 2 værelser og et areal på mellem 55 og 101 m². Det er Ikast-Brande Kommune, der ejer Brandlundparken.

6 af de 10 ældreboliger på første sal har igennem lang tid haft andre funktioner end klassiske ældreboliger. Disse har været anvendt midlertidigt som kontorer mv. for at afhjælpe den pladsmangel, som nogle af Brandlundparkens øvrige funktioner oplever. Der er tale om kontorer til Madjyden, Genoptræning, Sygeplejen og tværgående administrative medarbejdere samt et lokale til forflytningsundervisning og depot. På anden sal udlejes alle 9 lejemål fortsat som ældreboliger.

Udgifterne til Madjydens to lejemål finansieres af budgettet til Brandlundparken under 'Distrikt Madjyden og plejecentre', mens de øvrige 4 finansieres af budgettet til aflastningsboliger ligeledes under 'Distrikt Madjyden og plejecentre'. Den midlertidige anvendelse er ikke i overensstemmelse med reglerne for almene ældreboliger jf. almenboligloven.

Selvom antallet af aktive ældreboliger er reduceret, er det fortsat svært at få lejet ældreboligerne ud. Ved udgangen af august måned var syv ud af 13 boliger ledige, og en ottende bolig bliver ledig i september. Ved alle almene ældreboliger har kommunen anvisningsretten og kan ikke frasige sig denne. Med denne ret medfølger en betalingsforpligtelse ift. husleje og forbrugs-udgifterne (tomgangsleje), hvis boligerne ikke kan lejes ud til den berettigede personkreds. Udgifterne til tomgangsleje udgjorde i 2022 i alt 107.448 kr. ekskl. forbrug. Fortsætter den nuværende udlejningssituation vil der fremadrettet jf. tabel 1 være årlige tomgangsudgifter på i alt 410.256 kr.

Tabel 1. Ikast-Brande Kommunes årlige udgifter til de 19 ældreboliger før nedlæggelse

	Udgifter i dag
Tomgangsleje ved 7 ledige boliger inkl. varme.	410.256 kr.
Husleje for 2 boliger der anvendes af Madjyden inkl. varme	110.844 kr.
Husleje for 4 boliger der anvendes til øvrige formål inkl. varme.	175.344 kr.
I alt	696.444 kr.

Muligheder for at undgå tomgangshusleje

Kommunen har grundlæggende tre muligheder for at undgå at skulle betale tomgangshusleje. For det første kan kommunen udleje ældreboligerne til andre boligsøgende end den oprindelige målgruppe. For det andet kan kommunen sælge ældreboligerne til en boligorganisation med henblik på ommærkning til familieboliger eller ungdomsboliger. For det tredje kan kommunen nedlægge boligerne som almene ældreboliger. Administrationen vurderer, at de to første muligheder ikke er realistiske eller ønskværdige i dette tilfælde på grund af boligernes placering i en bygning, der rummer andre kommunale funktioner. Administrationen anbefaler derfor, at der arbejdes videre med muligheden for at nedlægge boligerne.

Betingelser for nedlæggelse

Ikast-Brande Kommune kan egenhændigt beslutte, at boligerne skal nedlægges, da kommunen selv ejer Brandlundparken 1. Det er dog et krav, at kommunen indhenter en udtalelse fra Udbetaling Danmark om forekomsten af støttede lån i afdelingen, og at denne sendes til Landsbyggefonden. Beslutningskompetencen i forhold til nedlæggelse ligger alene hos kommunen.

De oprindelige støttede lån er tilbagebetalt (udamortiserede), men der vil fortsat være et indbetalingskrav til Landsbyggefonden (Landsdispositionsfond) og kommunens egen dispositionsfond. Indbetalingsforpligtigheden udgør årligt 421.537 kr. til Landsdispositionsfond og 210.768 kr. til kommunens egen dispositionsfond jf. tabel 2. Kommunen vil dog ved en nedlæggelse ansøge Landsbyggefonden om at disse forpligtigelser skal bortfalde.

Tabel 2. Ikast-Brande Kommunes årlige betalingsforpligtigelser over for Landsbyggefonden og kommunens dispositionsfond

	Alle 19 boliger	De 6 boliger, der fortsat er beboet
Indbetaling til Landsdispositionsfond	421.537 kr.	133.117 kr.
Indbetaling til Kommunens dispositionsfond	210.768 kr.	66.558 kr.
I alt	632.305 kr.	199.675 kr.

På baggrund af en indledende forespørgsel til Landsbyggefonden er det administrationens vurdering, at Landsbyggefonden vil lade indbetalingsforpligtigheden til landsdispositionsfond og kommunens egen dispositionsfond bortfalde. Dette forudsætter dog med Landsbyggefondens formulering, at ”boligerne fremadrettet har anden anvendelse end udlejning til navngivne personer, der kan søge om individuel boligstøtte”. Set fra Sundheds- og Ældreområdet synes dette uproblematisk, da bygningen er uegnet til at rumme plejeboliger, og da efterspørgslen på ældreboligerne er begrænset.

Landsbyggefondens stillingtagen til indbetalingsforpligtigelserne forudsætter, at der er klarhed om den fremadrettede anvendelse af boligerne. Indbetalingsforpligtigheden vil dog under alle omstændigheder først bortfalde i sin helhed, når alle lejere er fraflyttet. Der vil dog være mulighed for at forpligtigelserne kan bortfalde i etaper i takt med fraflytning. Derudover vil der være mulighed for at få refusion for tidligere indbetalinger for lejemaal, som har stået tomme i længere tid. Som udgangspunkt gives refusion næppe mere end 3-5 år tilbage i tiden.

Kommunen kan ikke tvinge de nuværende beboere i ældreboligerne til at flytte. De har ret til at blive boende på samme vilkår, så længe de ønsker det. Kommunen kan dog tilbyde lejerne genhusning i andre almene ældreboliger. Genhusning kan evt. være i de ældreboliger, som ligger uden for hovedbygningen, da der jævnligt er ledige boliger her. Ved at tilbyde at dække indskud og flytteudgifter kan kommunen øge sandsynligheden for, at de nuværende beboere er villige til at flytte. Administrationen anbefaler derfor dette.

Økonomiske konsekvenser af en nedlæggelse

Almene ældreboliger udlejes efter balanceleje-princippet, det vil sige, at afdelingens driftsregnskab skal være fuldt ud finansieret af huslejen. Når ældreboliger medfører en udgift for kommunen kan dette således, som udgangspunkt, alene forekomme ved, at kommunen hæfter for tomgangsleje, eller kommunen selv lejer sig ind i afdelingens lokaler. Som det fremgår af tabel 1, har Ikast-Brande Kommune i dag udgifter vedr. de 19 boliger på 696.444 kr. Tomgangslejen går

jævnfør balanceprincippet til at dække de løbende udgifter på boligerne herunder indbetalingsforpligtelserne vedrørende de udadmortiserede lån.

Hvis boligerne nedlægges inden alle borgere er fraflyttet, vil Kommunen fortsat have betalingsforpligtelser over for Landsbyggefonden og Ikast-Brande Kommunes dispositionsfond. Som omtalt ovenfor er der dog mulighed for gradvis ophør af forpligtelsen samt mulighed for refusion. For de boliger der allerede er ledige eller bruges til andre formål vil betalingsforpligtelserne kunne frafalde med det samme. Det betyder, at der efter nedlæggelsen højst skal betales for 6 ud af 19 boliger. Disse udgifter udgør jf. tabel 2 årligt 133.117 kr. til Landsdispositionsfondens og 66.558 kr. til kommunens egen dispositionsfond.

Udover betalingsforpligtelserne over for Landsbyggefonden og Ikast-Brande Kommunes dispositionsfond vil kommunen alene skulle afholde driftsudgifter til de tidligere ældreboliger. Disse udgør, som det fremgår af tabel 3, i alt 421.442 kr. årligt.

Tabel 3. Ikast-Brande Kommunes årlige driftsudgifter til de 19 ældreboliger efter nedlæggelse

	Første sal	Anden sal	Samlet
Rengøring*	67.870 kr.	137.774 kr.	205.644 kr.
Vinduespolering	4.350 kr.	4.350 kr.	8.700 kr.
Vand, renovation, varme (servicearealer), el, forsikringer	8.332 kr.	7.498 kr.	15.830 kr.
Pedeltimer	5.238 kr.	4.714 kr.	9.952 kr.
Varme	84.000 kr.	75.600 kr.	159.600 kr.
Almindelig vedligeholdelse	2.619 kr.	2.357 kr.	4.976 kr.
Planlagt og periodisk vedligeholdelse	8.811 kr.	7.929 kr.	16.740 kr.
I alt	181.219 kr.	240.223 kr.	421.442 kr.

*Udover den rengøring der betales for til de boliger på 1. sal, der allerede anvendes til administrative formål i dag.

Som det fremgår af tabel 4, udgør driftsudgifter og indbetaling til dispositionsfondene efter nedlæggelsen i alt 621.117 kr. De nuværende udgifter til boligerne er jf. tabel 1 696.444 kr. årligt. Nedlæggelsen vil således medføre en umiddelbar besparelse på 75.000 kr. årligt. Besparelse stiger til 275.000 kr., når alle beboere og fraflyttet og samtlige betalingsforpligtelser dermed kan bortfalde. Besparelsen vil kunne stige med yderligere 240.000 kr. årligt, hvis driften af anden sal finansieres af nye brugere. I tillæg til ovenstående besparelser kommer refusion for tidligere indbetalinger jf. forrige afsnit. Størrelsen af refusionen er ikke mulig at estimere på nuværende tidspunkt.

Tabel 4. Ikast-Brande Kommunes samlede årlige udgifter til de 19 ældreboliger umiddelbart efter nedlæggelsen

	Samlet
Driftsudgifter	421.442 kr.
Indbetaling til Landsdispositionsfondens	133.117 kr.
Indbetaling til Kommunens dispositionsfond	66.558 kr.
I alt	621.117 kr.

Fremtidig anvendelse

Hvis ældreboligerne nedlægges, vil kommunen over tid få råderet over hele Brandlundparkens hovedbygning. Der vil i den forbindelse skulle tages stilling til, hvordan de 19 ældreboliger skal anvendes, herunder også de 6 boliger, der lige nu midlertidigt anvendes til andre formål. Anvendelsen af de øvrige dele af hovedbygningen på Brandlundparken bør tages i betragtning i den forbindelse.

De 6 ældreboliger, som Sundhed og Ældre allerede i dag anvender, er afgørende for at både Madjyden, Sygeplejen, Hjemmeplejen og Genoptræning kan varetage sine funktioner i kommunens sydlige del. Sundhed og Ældre har herudover fortsat lokaleudfordringer og mangler bl.a. lokaler til omklædning til personale (der er i dag ikke omklædningsfaciliteter til mænd ansat i Hjemmeplejen og Sygeplejen), kontorer og mødelokaler til erantis-teams og forflytningsundervisning. Administrationen anbefaler derfor, at Sundhed og Ældre beholder de nuværende lokaler og derudover overtager yderligere tre boliger på første sal. Det vil bl.a. give mulighed for at samle forflytningsundervisning på Brandlundparken og reducere kørselsforbruget i forbindelse med undervisningen. I dag foregår undervisningen på Østervang i Klovborg.

Der er et ønske fra de frivillige foreninger i Brande med tilknytning til ældreområdet om at få stillet lokaler til rådighed, som tilfældet er i Ikast i dag. Administrationen vurderer, at dette med fordel kan være på Brandlundparken. Administrationen anbefaler derfor, at den sidste bolig på første sal anvendes til dette formål. Det vil være nødvendigt at foretage visse bygningsmæssige tilpasninger, hvis de tidligere ældreboliger skal kunne anvendes hensigtsmæssigt som foreningslokaler, servicearealer og til administrative formål. Det drejer sig eksempelvis om fjernelse af vægge og ny gulvbelægning. Driftsudgifterne til lokalerne på første sal udgør jf. tabel 3 181.219 kr. Da Sundhed og Ældres nuværende udgifter til de ældreboliger, der er inddraget til administrative formål, jf. tabel 1 udgør 286.188 kr., er der plads i Sundhed og Ældres nuværende budget til at rumme driftsudgiften finansiere de bygningsmæssige tiltag.

Hvis ovenstående anbefaling imødekommes, mangler der alene at blive taget stilling til anvendelsen af de 9 lejemål på anden sal. På anden sal er der udover de 9 lejemål et enkelt mødelokale, men dette vil også kunne inddrages, hvis første sal anvendes som foreslået.

Administrationen anbefaler, at der igangsættes en proces med henblik på at afsøge muligheder for at sikre en optimal langsigtet anvendelse af anden sal. Det bemærkes, at Brandlundparkens overordnede formål og hensynet til synergien mellem husets mange brugere med fordel kan være styrende i denne proces.

Administrationen anbefaler, at driftsudgifterne vedrørende de nedlagte boliger på anden sal finansieres af budgettet til tomgangsleje indtil den langsigtede anvendelse er afklaret.

De budgetmæssige implikationer af ovenstående anbefalinger er opsummeret i tabel 5.

Tabel 5. Fordelingsnøgle på årlige udgifter efter nedlæggelse

	Udgift	Konteringssted
Driftsudgifter første sal	181.219 kr.	019211 Brandlundparken
Driftsudgifter anden sal	240.223 kr.	Tomgangskontoen
Indbetaling til dispositionsfondene*	199.675 kr.	Tomgangskontoen
I alt	621.117 kr.	

*Udgiften reduceres løbende i takt med at boligerne fraflyttes.

Flemming Storgaard og Bjarke Nees deltager under punktets behandling.

Budgetmæssige konsekvenser

Sak 3: Visitering til ældreboliger i BHI-parken, Ikast

29.00.00-P20-11-22

Beslutning

Dot 1: Anbefales.

Dot 2: Godkendt.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- Sundheds- og Ældreudvalget anbefaler, at
 - Lejeaftalen vedr. Nørregade 39-43 (BHI-parken) ikke søges forlænget. Lejeaftalen udløber 1. oktober 2025.
 - Visiteringen til BHI-parken indstilles.
 - Lejerne senest 3 måneder før lejeaftalens udløb tilbydes genhusning i anden ældrebolig
 - Det i forbindelse med ovenstående tilbud gøres klart, at såfremt borgerne måtte ønske at blive boende, har kommunen ikke længere forpligtigelser i forhold til deres bolig.
- Sundheds- og Ældreudvalget sender ovenstående i høring hos MED-Sundhed og Ældre og Ældrerådet forud for endelig stillingtagen i Sundheds- og Ældreudvalget, Økonomi- og Planudvalget og Byrådet.

Sagsfremstilling

Ikast-Brande Kommune (tidl. Ikast Kommune) har siden 1994 haft en lejeaftale med Barfoed Group (tidl. KP Ældre-Byg) vedrørende 24 ældrevenlige boliger beliggende Nørregade 39-43, Ikast. Bebyggelsen benævnes i daglig tale BHI-parken. Lejeaftalen er gensidigt uopsigelig i 30 år og ophører uden opsigelse 1. oktober 2025. Forhandling om eventuel forlængelse skal ske året op til udløb. Barfoed Group har afvist at indgå i forhandling om eventuelt ophør før 1. oktober 2025.

Denne sag har for det første til formål at afklare, hvorvidt lejeaftalen ønskes forlænget. For det andet har sagen til formål, at der tages principiel politisk stilling, hvilke vilkår borgerne skal tilbydes i forbindelse med ophør af kommunens lejeaftale med Barfoed Group, og hvilke økonomiske forpligtigelser kommunen er villige til at påtage sig som konsekvens heraf.

Baggrund

Sundhed og Ældre visiterer til boligerne i BHI-parken på samme måde og efter de samme kriterier som til de almene ældreboliger, som Kommunen i øvrigt ejer og/eller har visitationsret til. Det er over tid blevet sværere og sværere at leje boligerne ud. Belægningsprocenten, der angiver hvor stor en andel af boligerne, der er lejet ud, er fra 2019 til 2023 faldet fra 84,6 til 55,5 procent. Næsten halvdelen af boligerne i BHI står nu således tomme. Med det aktuelle tomgangsniveau udgør de årlige udgifter til tomgangsleje næsten én mio. kr.

Den store tomgang kan særligt tilskrives huslejeniveauet. Visitationen oplever således ofte, at borgerne takker nej til en bolig i BHI-parken med henvisning til, at de er for dyre i forhold til stand og størrelse. Derudover er adgangsforholdene i bygningen ikke optimale for borgere med gangbesvær, da der er store trin på fællesgangen ud til elevatoren. Endelig er soveværelserne ikke store nok til, at der kan opsættes og betjenes en gulvlift, hvilket er problematisk, hvis borgernes plejebehov måtte stige efter indflytning.

Betingelser ved ophør af lejeaftale

Det fremgår af lejekontrakten, at de borgere, som Ikast-Brande Kommune har anvist til BHI-parken, ved kontraktens udløb 1. oktober 2025 har ret til at indgå selvstændige lejekontrakter på de vilkår, der til den tid er gældende for det private boligmarked. Borgerne vil den tid leje boligen direkte af Barfoed Group og ikke som i dag have kommunen som udlejer. Borgerne har altså mulighed for at blive boende, men det er ikke muligt at sige noget om, i hvilken grad vilkårene vil afvige fra i dag.

De borgere, der er visiteret til BHI-parken ved kontraktens udløb, står således i en usikker situation. Borgerne bliver dog gjort opmærksom på dette i forbindelse med visitation til BHI-parken. Det fremgår således eksplicit af den enkelte borgers lejekontrakt, at fremlejemålet mellem borgeren og kommunen ophører, når kommunens aftale med Barfoed Group ophører, og at Barfoed Group er forpligtet til at overtage lejemålet.

Administrationen forventer, at jo tættere vi kommer på kontraktudløbet med Barfoed Group, jo færre borgere vil have en interesse i at flytte ind grundet de usikre forhold. Administrationen anbefaler derfor, at visiteringen til BHI-parken indstilles med det samme. Dette vil uundgåeligt betyde, at antallet af tomme boliger og dermed tomgangshuslejen vil stige frem mod 1. oktober 2025, men borgernes fortsatte manglende interesse i indflytning vil have samme effekt. Står hele bygningen tom, vil Ikast-Brande Kommunes samlede årlige udgift til tomgangshusleje vedrørende BHI-parken løbe op i 1,9 mio. kr. Det er dog administrationens forhåbning, at man med dette initiativ kan isolere tomgangsudfordringerne i Ikast til denne bebyggelse.

Da det er Ikast-Brande Kommune, der har visiteret lejerne til BHI-parken, har Kommunen ansvar for den situation, som de nuværende lejere vil stå i ved lejeaftalens udløb. Administrationen anbefaler på den baggrund, at lejerne senest 3 måneder før lejeaftalens udløb tilbydes genhusning i anden ældrebolig. Det er videre administrationens anbefaling, at Kommunen i forbindelse med tilbuddet gør det klart, at såfremt borgerne måtte ønske at blive boende, har kommunen ikke længere forpligtigelser i forhold til deres bolig. Kommunen har juridisk set mulighed for at dække borgernes flytteudgifter i forbindelse med genhusning, men man vil ikke være forpligtet hertil.

Flemming Storgaard og Bjarke Nees deltager under punktets behandling.

Budgetmæssige konsekvenser

Sak 4: Nedlæggelse af ældreboliger på Dybdalsvej, Engesvang

29.00.00-P20-11-22

Beslutning

Dot 1: Det anbefales, at ældreboligerne indgår som en del af processen om den fremtidige anvendelse af Dybdalsparken. Udvalget ønsker for nuværende ikke at ældreboligerne nedlægges som ældreboliger. Visiteringen til ældreboliger sættes i bero i afventning af ovennævnte proces.

Dot 2: Godkendt.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- Sundheds- og Ældreudvalget anbefaler, at
 - ældreboligerne indgår som en del af processen om den fremtidige anvendelse af Dybdalsparken
 - visitering til ældreboligerne på Dybdalsvej indstilles med henblik på, at der ved en eventuel nedlæggelse af ældreboligerne bor så få borgere som muligt i ejendommen
- Sundheds- og Ældreudvalget sender ovenstående i høring hos MED-Sundhed og Ældre og Ælderådet forud for endelig stillingtagen i Sundheds- og Ældreudvalget, Økonomi- og Planudvalget og Byrådet.

Sagsfremstilling

På mødet i Sundheds- og Ældreudvalget 27. september bliver en samlet analyse af udbuddet af og efterspørgslen på ældreboliger i Ikast-Brande Kommune præsenteret. Det fremgår af analysen, at det gennem lang tid har været vanskeligt at udleje ældreboligerne på Dybdalsvej i Engesvang med store tomgangslejudgifter til følge. I denne sag præsenteres tre mulige veje til at løse denne udfordring. Sagen har til formål at afklare, hvilken af disse veje, der skal arbejdes videre med.

Baggrund

Ældreboligbebyggelsen på Dybdalsvej 1a-f består af 6 boliger med hver to værelser og et areal på 72 m². Boligerne er opført i 2005 og har en månedlig husleje på 5.777 kr. plus forbrug. Ikast-Brande Kommune ejer selv boligerne. Boligerne er beliggende på samme matrikel som de 26 boliger i Dybdalsparken, som Byrådet 20. marts 2023 besluttede at nedlægge.

Ved alle almene ældreboliger har kommunen anvisningsretten og kan ikke overlade denne til andre. Med denne ret medfølger en betalingsforpligtelse ift. husleje og forbrugsudgifterne, hvis boligerne ikke kan lejes ud til den berettigede personkreds. Dette er særligt relevant i dette tilfælde, da det vedvarende er svært at leje boligerne ud. Belægningsprocenten, der angiver hvor stor en andel af boligerne, der er lejet ud, har fra 2019 til 2023 gennemsnitligt været 71,3 procent, og i 2023 er den helt nede på 53,8 procent. Med det aktuelle tomgangs niveau udgør de årlige udgifter til tomgangsleje ca. 200.000 kr.

Muligheder for at undgå tomgangsleje

Der er grundlæggende tre muligheder for at undgå tomgangshusleje på almene ældreboliger. De tre muligheder udgør de fremtidsscenerier, som Sundheds- og Ældreudvalget skal tage stilling til. Mulighederne præsenteres nedenfor, hvorefter administrationens anbefaling præsenteres.

A) Udlejning til anden side

Er der ikke personer fra den berettigede personkreds, der efterspørger boligerne, kan kommunen udleje de almene ældreboliger til andre boligsøgende. Der er også her tale om udlejning til ikke visiterede personer. Når boligerne bliver ledige, skal de igen søges udlejet til den berettigede personkreds. Scenarie A består således i, at Byrådet kan beslutte at anvise de 6 ældreboliger på Dybdalsvej til andre boligsøgende efter nærmere definerede anvisningskriterier.

Administrationen kan ikke anbefale scenarie A. Der vil ikke være nogen garanti for, at det er muligt at leje boligerne ud til andre målgrupper, og i så fald vil kommunens fortsat skulle betale tomgangshusleje. Dette er tiltag er allerede afprøvet med halvdelen af boligerne på Dybdalsvej samt andre steder i kommunen. De foreløbige erfaringer viser, at det er meget vanskeligt at leje ældreboliger ud til andre målgrupper, og samtidigt er det en administrativ ekstraopgave, som ikke hører naturligt hjemme nogen steder i den kommunale administration.

B) Overdragelse af ældreboliger til en boligorganisation med henblik på ommærkning til familieboliger

Almene ældreboliger er forbeholdt en bestemt målgruppe, mens almene familieboliger kan anvendes af borgere i alle aldre. Kommunalt ejede almene ældreboliger kan ikke ommærkes til en anden boligtype. Hvis man ønsker at bevare boligerne som almene boliger, men at de skal kunne lejes ud til borgere i alle aldre, kræver det, at kommunen indgår en aftale med en boligorganisation om overdragelse af boligerne. I aftalen kan indgå, at boligerne efter overtagelsen ommærkes til familieboliger.

Overdragelse sker til restgæld samtidig med, at henlagte midler og over/underskud følger afdelingen. Restgælden på Dybdalsvej 1 A-F udgør 2.913.845 kr. Henlæggelserne udgør 621.184 kr.

Ved et salg af boliger med Kommunekreditlån, skal lånet indfries og støtten med ministeriets godkendelse overføres til et nyt lån jf. almenboliglovens § 133. For det nye lån kan det pågældende realkreditinstitut kræve op til 100 %'s kommunegaranti for lånet. Kommunen vil have mulighed for at afvise en garanti af den størrelse. Modsat er det ikke sikkert, at et boligselskab overhovedet kan optage et realkreditlån til samme vilkår som kommunekreditlånet, uanset hvor høj kommunegarantien er.

Garantiforpligtigheden betyder, at kommunen ikke bør sælge sådanne boliger til en almen afdeling, hvis der kan være rimelig tvivl om afdelingens videreførelse. Dette skyldes, at både et frivilligt og tvangssalg altid vil udløse den kommunale garanti.

Vil man opretholde boligerne som almene boliger, men ikke som ældreboliger, er et salg til en boligorganisation dog den eneste mulighed. I så fald må kommunen påtage sig risikoen for den andel af det nye lån, kommunen garanterer for. Selvom kommunen ikke har en betalingsforpligtelse ved tomgang, må det vurderes, at manglende udlejning vil udløse betalingsproblemer for boligselskabet og i sidste ende også for kommunen grundet garantiforpligtigheden. Hvis manglende udlejning er en væsentlig risiko, er det dog næppe sandsynligt, at et boligselskab er interesseret i at overtage boligerne.

C) Nedlæggelse af almene ældreboliger med henblik på anden anvendelse eller salg

Kommunen kan beslutte at nedlægge egne almene boliger. I forbindelse med nedlægning vil kommunen skulle indfri de støttede lån og indhente en udtalelse fra Udbetaling Danmark om indestående støttede lån. Den udtalelse, samt dokumentation for byrådsbeslutning skal udleveres til Landsbyggefonden. Kommunen kan egenhændigt træffe beslutning om nedlæggelse, men der vil være tale om en længere forløb, hvor landsdækkende instanser skal informeres.

Restgælden er aktuelt 2.913.845 kr. Henlæggelserne vil indgå som en del af indfrielsen af de støttede lån. Henlæggelserne udgør aktuelt 621.184 kr. Nettoudgiften til indfrielse vil dermed være ca. 2,3 mio. kr.

Efter nedlæggelsen kan kommunen gennemføre et frit salg eller anvende boligerne til andre kommunale formål. Kommunen kan sælge boligerne på det frie marked efter de kommunale regler, dvs. efter udbud, og opnå markedsprisen for boligerne.

Som en del af dette scenarie vil det være oplagt at lade de nedlagte boliger indgå i planerne for den fremtidige anvendelse af Dybdalsparken. Byrådet besluttede 20. marts, at der arbejdes videre med et scenarie, hvor Dybdalsparken anvendes som led i byudvikling i Engesvang, og at der skal ske en nærmere belysning af mulighederne for anden kommunal anvendelse. Hvis ikke de 6 ældreboliger skal indgå i dette, men i stedet sælges separat, vil der skulle foretages en udmatrikulering af de 6 ældreboliger.

Det er administrationens vurdering, at de 6 boliger vil skulle nedlægges som almene boliger på samme tid. Det vil således være administrativt meget ressourcekrævende og ikke nødvendigvis praktisk muligt at nedlægge tomme boliger løbende. Det skyldes først og fremmest, at boligerne både økonomisk og rent fysisk er vævet sammen. Derudover gør det lille antal boliger det u hensigtsmæssigt at skulle igennem den samme tunge administrative proces omkring nedlæggelse flere gange. Ejendommen vil desuden ikke kunne sælges i en fri handel før alle lejemål er tomme. I scenarie C står man derfor med valget mellem enten at afvente fuld tomgang eller at tilbyde de tilbageværende lejere genhusning i et andet lejemål. Det er muligt i henhold til den sociale lovgivning at yde personlige tillæg til dækning af flytteudgifterne. Administrationen anbefaler dette med henblik på at fremskynde nedlæggelsen.

Administrationens anbefaling

Administrationen kan som nævnt ikke anbefale scenarie A, da det er forsøgt, og da det under alle omstændigheder ikke vurderes at være en langtidsholdbar løsning. Scenarie B og C vil derimod begge være langtidsholdbare løsninger. Scenarie B forudsætter, at en almen boligorganisation er interesseret i at overtage boligerne til restgælden. Scenarie C kræver derimod alene en kommunal beslutning. Med henblik på at sikre en varig og gennemførlig løsning af udfordringerne med tomgangsleje til ældreboligerne på Dybdalsvej anbefaler administrationen derfor scenarie C.

I både scenarie B og C skal man være opmærksom på, det ikke er muligt at opsige lejerne, jf. reglerne i almenlejeloven. Kommunen kan dog som nævnt tilbyde lejerne en anden bolig, og lejerne kan herefter frivilligt opsige deres lejemål. Ønsker borgerne ikke at flytte, har de dog ret til at afslå dette, hvilket kan betyde, at nedlæggelse og bygningsmæssige tiltag må udskydes. Dette forhold kan særligt have betydning i forbindelse med scenarie C.

Flemming Storgaard og Bjarke Nees deltager under punktets behandling.

Budgetmæssige konsekvenser

Sak 5: Nøgletal - Sundheds- og Ældreafdelingen

29.00.00-P20-11-23

Beslutning

Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Sundheds- og Ældreudvalget, 30. august 2023, pkt. 9:

Taget til efterretning.

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Ældreudvalget behandlede 30. august en sag om nøgletal for Sundheds- og Ældreafdelingen. Da udvalget ønsker en dybere indføring i materialet behandles punktet igen på nærværende møde med oplæg fra administrationen.

Sagsfremstilling fra Sundheds- og Ældreudvalget, 30. august 2023, pkt. 9

Sundheds- og Ældreudvalget vedtog den 12. april 2023 en udviklingsplan for Sundheds- og Ældreafdelingen. Udvalget tilkendegav samtidigt ønske om, at administrationen udarbejder kvantitative indikatorer, således at udviklingsplanens resultater kan følges. På mødet den 7. juni godkendte udvalget et forslag til foreløbige kvantitative indikatorer. Det blev desuden aftalt, at afrapporteringen på indikatorerne sker på de udvalgsmøder, hvor budgetopfølgningerne for området behandles. Denne sag er første udgave af en sådan afrapportering. Afrapporteringen vil udvikle sig fra gang til gang, da der ligger en del arbejde i at opstille og præsentere data på en overskuelig og ensartet måde. Afrapporteringen i denne sag skal således betragtes som en prototype, der vil komme til at se anderledes ud henad vejen.

Indhold

Afrapporteringen fremgår af det vedlagte bilag. Afrapporteringen indeholder følgende emner og indikatorer:

Hjemme- og sygepleje

- Borgere der modtager hjemmepleje
- Uddelegerede sygeplejeydelser
- Kontinuitet i plejen
- DigeRehab
- Træning før Hjælp

Ældre- og plejeboliger

- Belægning
- Ventelister
- Balancepunkt – hjælp i eget hjem eller plejebolig

Det nære sundhedsvæsen

- Færdigbehandlede liggedage på hospitalet

Personale

- Sygefravær

Det har ikke været muligt at medtage data om korttidspladser (opholdslængde og årsag til at opholdet afsluttes) denne gang. Dette vil indgå næste gang nøgletallene præsenteres.

Opmærksomhedspunkter

Administration har nedenfor fremhævet en række særlige opmærksomhedspunkter i afrapporteringen. Det drejer sig primært om forhold, som i den seneste tid har ændret sig væsentligt i enten positiv eller negativ retning.

- Antallet af borgere, der modtager hjemmepleje, er faldet kontinuerligt siden marts 2023 og er nu 5,8 procent lavere end ved årets start, og 8,8 procent lavere, end da det toppede i juni 2022. Det skal desuden bemærkes, at dette ikke har betydet et større gennemsnitligt timetal hos de borgere, der fortsat modtager hjemmepleje. Forklaringen på det faldende omfang af hjemmepleje kan være et styrket fokus på rehabilitering. For det første har mindst 50 borgere hver måned siden nytår været i gang med et DigiRehab-forløb. For det andet har 41-49 borgere hver måned fra marts til og med juni påbegyndt rehabiliteringsforløbet Træning Før Hjælp. 60 procent af borgerne blev selvhjulpne, mens 7 procent blev delvist selvhjulpne efter forløbet, når man ser på den seneste tilgængelige måling fra april.
- Antallet af sygeplejeydelser, der uddelegeres til en social- og sundhedsassistent eller -hjælper, er siden 2022 stort set øget hver eneste måned. Der blev i juli 2023 uddelegeret 2.401 timer mod 1.574 i marts 2022. Delegeringen sker med henblik på at sikre størst mulig kontinuitet hos borgerne og sikre den bedst mulige ressourceudnyttelse.
- Antallet af ledige plejeboliger har siden marts 2023 været stabilt på mellem 10 og 15 boliger, hvilket er et væsentligt fald fra 30 ledige boliger i august 2022. Antallet af ledige ældreboliger har derimod siden februar 2022 været stabilt på højere niveau omkring 30 boliger. Sundheds- og Ældreudvalget vil derfor på mødet i september få forelagt en analyse af ældreboligkapaciteten samt forslag til, hvordan antallet af ledige lejeboliger kan nedbringes.
- Antallet af borgere, som modtager personlig pleje og praktisk hjælp i eget hjem i et sådant omfang, at det fra en ren økonomisk betragtning var mere fornuftigt, at de flytter i en plejebolig, er fra maj til august faldet fra 57 til 44 borgere. Derimod er det gennemsnitlige antal timers hjælp, som de modtager, i samme periode steget fra 24,3 til 25,3 timer ugentligt.
- Antallet af færdigbehandlede somatiske liggedage på hospitalet er med undtagelse af marts på niveau med 2022. Der er tidligere på året blevet afrapporteret væsentligt højere tal, som har vist sig at være forkerte. Fejlen skyldes tekniske problemer hos Sundhedsdatastyrelsen, som nu er løst.

Ikast-Brande Kommune har frem til marts 2023 haft høje udgifter til somatiske liggedage sammenlignet med de andre kommuner i regionen. Der har siden marts været særligt fokus på færdigbehandlede somatiske liggedage. Blandt andet sker der nu inddragelse af ledelsesniveauet hver gang, der er udfordringer med at hjemtage en borger fra hospitalet. Desuden er der særligt fokus på, at korttidspladserne anvendes til den tiltænkte målgruppe for at sikre, at der er den nødvendige kapacitet til at kunne hjemtage borgere, som skal på korttidspladser.

- Det gennemsnitlige sygefravær i Sundhed og Ældre i årets fem første måneder er 8,15 procent, hvilket er et fald på 0,2 procent i forhold til samme periode året før. Sygefraværet er særligt faldet på plejecenteret Bøgildlund, i Hjemmeplejen Nord og i Sygeplejen Syd. Modsat er sygefraværet steget i Hjemmeplejen Syd og på plejecenteret Rolighedsparken.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Vedlegg

August 2023. Nøgletal. Udviklingsplan. Sundheds- og Ældreafdelingen

Sak 6: Revidering af serviceniveaubeskrivelse for ældreboliger

29.00.00-P20-11-22

Beslutning

Dot 1: Anbefales.

Dot 2: Godkendt.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- Sundheds- og Ældreudvalget anbefaler den reviderede serviceniveaubeskrivelse for ældreboliger
- Sundheds- og Ældreudvalget sender den reviderede serviceniveaubeskrivelse for ældreboliger i høring hos MED-Sundhed og Ældre og Ældrerådet forud for endelig stillingtagen i Sundheds- og Ældreudvalget.

Sagsfremstilling

Serviceniveaubeskrivelsen for ældreboliger er en beskrivelse af det gældende serviceniveau for ældreboliger herunder visitationskriterier, sagsbehandling og klagemuligheder. Formålet med serviceniveaubeskrivelsen er, at det er synligt for borgerne hvad Byrådet har besluttet om serviceniveaet.

Serviceniveaubeskrivelsen for ældreboliger er senest revideret i november 2016. Administrationen forelægger nu et forslag til en ny revideret udgave. Baggrunden for revisionen er et ønske om at opstille mere enkle visitationskriterier og samtidigt at sikre, at borgerne i størst mulig grad kan få glæde af de ældreboliger, der er til rådighed i Ikast-Brande Kommune.

Ændringer i forhold til seneste udgave

Det er ikke længere et kriterie for at få tildelt en ældrebolig, at borgeren har et ugentligt behov for hjælp eller støtte til personlig pleje. I stedet fremgår det, at "Ældreboliger kan tilbydes til borgere hvis fysiske eller psykiske funktionsniveau er nedsat, og som har vanskeligt ved at klare sig i sin nuværende bolig" og at "Boligskiftet kan være medvirkende til at bedre borgerens samlede situation, herunder eventuelt bedre muligheden for at modtage pleje og benytte hjælpemidler."

Kategorien tryghedsboliger udgår, da de borgere, som er berettigede til en sådan, også vil være berettiget til en ældrebolig efter ovenstående revision. Tryghedsboliger er en kategori, som kommunen selv har valgt at indføre, og kommunens udgifter til ældreboliger og tryghedsboliger er de samme.

Herudover er serviceniveaubeskrivelsen blevet konsekvensrettet i forhold til ændringer i de praktiske informationer, herunder hvilke ældreboliger, kommunen råder over, og hvordan disse administreres.

Da kriterierne for at få tildelt en ældrebolig foreslås lempet, er det vigtigt at være opmærksom på, at det fortsat er den ansøger, som har det største behov for en bolig, der først vil blive tilbudt en sådan.

Administrationen håber, at den reviderede serviceniveaubeskrivelse kan bidrage til at reducere antallet af ledige ældreboliger i kommunen. Ændringen forventes dog ikke at udløse en stor stigning i antallet af borgere, der bevilges en ældreboliger, da der på nuværende tidspunkt meget sjældent gives afslag på en ansøgning.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Vedlegg

Serviceniveaubeskrivelse ældreboliger 2023

Sak 7: Forslag til iværksættelse af korrigerende handlinger på plejecentrene

00.30.00-S00-8-23

Beslutning

Dot 1: Udvalget drøftede de indkomne høringssvar og kvitterer for arbejdet og de input, der er indkommet i den forbindelse.

Dot 2: Et flertal anbefaler korrigerende handlinger nr. 1-7 svarende til 4.798.000 kr. i 2024 og 7.281.263 kr. i 2025. De korrigerende handlinger, der anbefales er:

1. Aften åbent på daghjem
2. Aktiviteter/Cafe på BHI
3. Cafe Bavnehøj
4. Cafe Brandelundparken
5. Fælles kvalitetsaftale
6. Regorganisering af demensindsatsen
7. Klippekort på plejecentre

Dot 3: Anbefales.

Mikael Würtz tager forbehold for dot 2.

Udvalget besluttede, at øvrige indkomne bemærkninger efter høringsfristens udløb vedlægges som bilag med henblik på at indgå i sagens videre behandling.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Økonomi- og Planudvalget 3. oktober 2023

Byrådet 9. oktober 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- udvalget drøfter de indkomne høringssvar
- der blandt forslag 1-8b besluttes korrigerende handlinger med henblik på at bringe plejecentrenes budget i balance. Der findes forslag svarende til 7.150.000 kr.
- forslagene kombineres med et reduceret fremmøde som fastsættes indenfor lokal prioritering.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Ældreudvalget blev den 10. maj 2023 præsenteret for en række initiativer og korrigerende handlinger i forhold til budgetoverholdelse på ældreområdet i 2023, herunder korrigerende handlinger på plejecentrene.

Dette skete på baggrund af budgetopfølgningen pr. 28. februar 2023, hvor Sundheds- og Ældreudvalget, jf. Byrådets økonomiske politik, besluttede at følge op på de initiativer og korrigerende handlinger, som blev iværksat på ældreområdet med henblik på at overholde budgettet. Ved denne budgetopfølgning så det ud som om, at underskuddet for 2023 ville blive 3,5 mio.

Status tidligere besluttede korrigerende handlinger på plejecentre

Nedenfor gives der en status på handlingerne som blev iværksat på baggrund af budgetopfølgningen pr. 28. februar 2023:

- Stop for brug af eksterne vikarer, hvor det ikke er strengt nødvendigt.

Området har siden sidste opfølgning arbejdet med at nedbringe vikarudgifter og det er lykkedes i perioden maj-juli 2023.

- Nedbringelse af fravær – Der udarbejdes handleplan for hvert område.

Sygefraværet på plejecentrene var pr. 31. august 2023 på 6,39 %. Det er lavere end sygefraværet på samme tid i 2022 men stadig lidt højere end sygefraværet på samme tid i 2021. En undersøgelse fra det nationale forskningscenter VIVE viser, at sygefraværet generelt har været stigende i kommunerne igennem 2022. Så udgangspunktet for 2023 var højt. I undersøgelsen forklares det høje fravær bl.a. med Corona, øget influenza-sygdom, men også med en sammenhæng mellem økonomisk højkonjunktur, lav arbejdsløshed og højt sygefravær.

- Reduktion i fremmøde og normeringer.

Der er udarbejdet en beregning, der viser, at merforbruget i 2022 svarer til, at der har været et for højt fremmøde på plejecentrene pr. dag på ca. 68 timer, såfremt budgettet skulle have været overholdt. Det svarer til, at der hver dag skal møde mellem 9 og 14 medarbejdere færre ind på arbejde på plejecentrene i alt.

Siden foråret 2023 er der arbejdet med at reducere i fremmødet på plejecentrene. Indtil nu er der reduceret med ialt 27 timer pr. døgn i fremmøde profilerne. Der arbejdes fortsat med at tilpasse fremmødet. Der forventes først fuldt gennemslag af arbejdet imod slutningen af året, da arbejdet bl.a. kræver varsling af ændrede vagtplaner og prioritering af opgaver på plejecentrene. Det vurderes dog særdeles vanskeligt at reducere fremmødet svarende til det aktuelle merforbrug under forudsætning af, at det aktuelle serviceniveau, indsatser og kvalitetskrav fra blandt andet styrelsen for patientsikkerhed skal opretholdes.

Behov for yderligere korrigerende handlinger

Budgetopfølgningen pr. 30. juni 2023 viste et forventet merforbrug i forhold til budgettet på plejecentrene tilsvarende det, der var i 2022 på 7.600.000 kr. De igangsatte korrigerende handlinger fra maj er dermed ikke tilstrækkelige til at sikre budgetoverholdelse. Det betyder, at det samlet set forventes, at plejecentrene kommer ud af 2023 med en negativ overførsel på ca. 11 mio. kr. Et merforbrug vil fortsætte ind i 2024, selvom der sættes korrigerende handlinger i værk.

Regnskab og overførsler for plejecentre og korttidspladser

Overførsel 21-22	5.037.000,00
Regnskab 2022	- 8.989.800,00
Overførsel 22-23	- 3.861.000,00
Forventet regnskab 2023	- 7.600.000,00
Forventet overførsel 23-24	- 11.461.000,00

Sundheds- og Ældreudvalget blev derfor på mødet den 30. august 2023 præsenteret for yderligere forslag til korrigerende handlinger med henblik på at bringe balance i plejecentrenes budgetter.

Byrådet besluttede den 11. september 2023, at sende nedenstående forslag kombineret med et reduceret fremmøde i høring. I forbindelse med Byrådets 1. behandling af budgetforliget for 2024 den 11. september 2023 blev det desuden tilkendegivet, at Ældreområdet tilføres et løft på 850.000 kr. årligt.

Nedenstående forslag er således sendt i høring hos MED-Sundhed og Ældre, Ældreråd og Handicapråd. Høringsfristen er den 22. september 2023.

Forslag til korrigerende handlinger	2024	2025	Helårseffekt fra
1. Afskaffelse af aften åbent på daghjem	200.000	200.000	2024
2. Lukning af aktiviteter/Cafe på BHI og Midtjyden	375.000	375.000	2024
3. Lukning af Cafe Bavnehøj	20.000	20.000	2024
4. Lukning af Cafe Brandlundparken	64.000	64.000	2024
5. Tilpasning af Fælles kvalitetsaftale	2.500.000	4.500.000	2025
6. Reorganisering af demensindsats	-	483.263	2025
7. Fjernelse af klippekort på plejecentre	1.639.000	1.639.000	2024
8a. Lukning af daghjem	3.127.000	3.127.000	2024
8b. Reduktion af daghjemstilbud	272.500	545.000	2025
I alt	8.197.500	10.953.263	

Administrationen anbefaler, at der blandt forslag 1-8b besluttet korrigerende handlinger med henblik på at bringe plejecentrenes budget i balance. Forslagene kombineres med et reduceret fremmøde som fastsættes indenfor lokal prioritering. Der findes forslag svarende til 7.150.000 kr.

Det enkelte forslag vil, hvis de besluttet, slå igennem over tid. Det forventes derfor ikke at være muligt at sikre budgetoverholdelse i indeværende år. Der forventes en budgetoverskridelse på ca. 3-4 mio. kr. i 2024. Det skyldes, at de

beskrevne korrigerende handlinger ikke vil kunne have fuldt gennemslagskraft i 2024 bl.a. pga. overenskomstbestemte opsigelsesvarsler og organisatoriske tilpasninger.

Der igangsættes desuden et nyt styrket fokus på budgetstyring af området ud fra et nyt opfølgningkoncept med bl.a. månedlige budgetopfølgninger.

Mulige årsager til merforbrug på plejecentre

Merforbruget på plejecentrene kan primært forklares med for høje udgifter til personale, højt sygefravær og udgifter til vikarbureau. Dette skal desuden ses i sammenhæng med:

- Udgifter til implementeringen af Kvalitetsaftalen for elever
- Indsatser på Plejecentre, hvor der har været behov for særlige initiativer for at opretholde eller opnå tilstrækkelig kvalitet i plejen og i arbejdsmiljøet. Dette blandt andet som følge af tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed.
- Stigende lønkrav i forbindelse med rekruttering. Det er oplevelsen af området presses af stigende lønkrav dels som følge af et lønefterslæb sammenlignet med omkringliggende kommuner og sammenlignelige kommuner. Dels som følge af stigende kvalitetskrav. Dette undersøges aktuelt nærmere ved hjælp af analyser i lønsystemet.

Herudover presses plejecentrene af tomme boliger, hvor plejecentrene fra 2023 selv skal dække tomgangsudgiften.

Tidsplan for gennemførelse af supplerende korrigerende handlinger

Sundheds- og Ældreudvalget	27. september 2023
Økonomi- og Planudvalget	3. oktober 2023
Byrådet	9. oktober 2023

Bilag

- Høringssvar fra Ældreråd
- Høringssvar fra Handicapråd
- Høringssvar fra MED-Sundhed og Ældre og Lokal-MED
- Øvrige indkomne bemærkninger

Budgetmæssige konsekvenser

Se sagsbeskrivelse.

Vedlegg

Høringssvar fra Ældrerådet

Høringssvar fra Handicapråd

Høringssvar fra MED-Sundhed og Ældre og Lokal-MED

Øvrige indkomne bemærkninger

Øvrige indkomne bemærkninger efter høringsfristens udløb

Sak 8: Lokal erhvervsvenlighed 2023

00.00.00-A00-28-23

Beslutning

Drøftet.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 27. september 2023

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 27. september 2023

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 27. september 2023

Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget 27. september 2023

Økonomi- og Planudvalget 3. oktober 2023

Byrådet 9. oktober 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- udvalget drøfter resultaterne fra årets erhvervsklimaundersøgelse, herunder placeringen på de forskellige parametre.

Sagsfremstilling

DI har siden 2010 årligt offentliggjort en undersøgelse om kommunerne erhvervsvenlighed.

Ikast-Brande Kommune er i alle årene på nær 2012 og 2022 kommet ind på en 1. plads.

Den 6. september 2023 offentliggjorde DI resultaterne af Lokal Erhvervsvenlighed 2023. Her kom Ikast-Brande Kommune igen ind på en 1. plads med Vejen Kommune på 2. pladsen og Herning Kommune på 3. pladsen. Derved er Ikast-Brande Kommune atter den mest erhvervsvenlige kommune i Danmark.

Der måles igen i år på nogle nye indikatorer, bl.a. andel elever med høj trivsel i folkeskolen (procent) og andel erhvervsbygninger, der opvarmes af fjernvarme eller varmepumpe (procent).

Nedenfor vises undersøgelsens samlede resultater fordelt på de ti kategorier.

PLACERING I 10 KATEGORIER

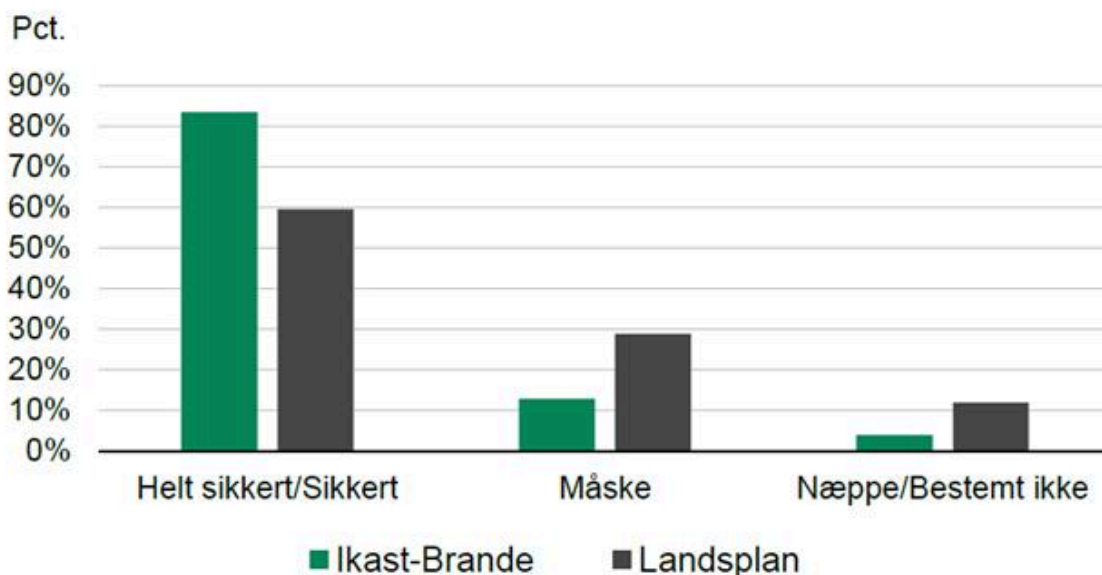
1. OVERORDNET ERHVERVSVENLIGHED	1
2. INFRASTRUKTUR OG TRANSPORT	19
3. ARBEJDSKRAFT	6
4. UDDANNELSE	4
5. SAGSBEHANDLING	9
6. GRØN UDVIKLING	4
7. BRUG AF PRIVATE LEVERANDØRER	2
8. DIGITALE RAMMER	19
9. SKATTER, GEBYRER OG ERHVERVSAREALER	1
10. INFORMATION OG DIALOG	4

UDVIKLING I OVERORDNET TILFREDSHED MED ERHVERVSVENLIGHEDEN

	VÆRDI		PLACERING	
	2022	2023	2022	2023
OVERORDNET ERHVERVSVENLIGHED			3	1
SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER				
Tilfredshed med kommunens erhvervsvenlighed	4,20	4,16	1	3
Anbefaling af kommunen	4,18	4,36	5	1

Selv om den samlede tilfredshed med kommunens erhvervsvenlighed falder fra en 1. plads i 2022 til en 3. plads i 2023, bevarer Ikast-Brande Kommune 1. pladsen, fordi på spørgsmålet: "Vil du anbefale andre virksomheder at etablere sig i kommunen?" generobrer Ikast-Brande Kommune 1. pladsen mod en 5. plads sidste år. Kommunen adskiller sig dog stadig markant fra landsgennemsnittet, idet over 83 % af virksomhederne helt sikkert vil anbefale kommunen, mens det tilsvarende tal på landsplan kun er knap 60 %. I 2022 ville 80 % af virksomhederne anbefale kommunen.

Vil virksomhederne anbefale andre at etablere sig i kommunen?

	VÆRDI		PLACERING	
	2022	2023	2022	2023
INFRASTRUKTUR OG TRANSPORT			13	19
STATISTISKE INDIKATORER				
Nettoindpendling pr. person med arbejdssted i kommunen (personer)*	9,69	9,80	18	17
Køreplanstimer pr. indbygger på kommunale busruter (timer pr. år)	0,51	0,51	75	76
Ændring i køreplanstimer pr. indbygger på kommunale busruter (timer pr. år)	0,02	0,02	33	32
Udgifter til det kommunale vejnet (gns. over de sidste tre år) pr. indbygger (1.000 kr.)	1,53	1,50	22	24
Ændring i udgifter til det kommunale vejnet (gns. over de sidste tre år) pr. indbygger (1.000 kr.)	0,13	0,23	23	18
Cykelstinetets længde pr. kvadratkilometer bebygget areal i kommunen (kilometer)	-	2,04	-	65
SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER				
Det kommunale vejnet (lokale veje, men ikke motorveje og lign.)	3,96	3,68	4	17
Medarbejderes mulighed for at benytte kollektiv transport for at komme på arbejde	3,02	3,00	39	46

*Værdien angiver forskellen mellem antal personer med arbejdssted i kommunen samt bopæl i en anden kommune og antal personer med bopæl i kommunen samt arbejdssted i anden kommune i pct. af personer med arbejdssted i kommunen. En negativ værdi betyder dermed, at flere pendler ud end ind.

	VÆRDI		PLACERING	
	2022	2023	2022	2023
ARBEJDSKRAFT			8	6
STATISTISKE INDIKATORER				
Antal fuldtidsbeskæftigede pr. 1.000 indb. i alderen 16-64 år (ekskl. offentlig administration, undervisning og sundhed) (personer)*	571,50	569,53	12	12
Ændring i antal fuldtidsbeskæftigede pr. 1.000 indb. i alderen 16-64 år (ekskl. offentlig administration, undervisning og sundhed) (personer)	18,38	14,85	44	44
Forskel mellem forventet og faktisk erhvervsfrekvens for 16-64 årige (på baggrund af kommunens socioøkonomiske sammensætning) (procentpoint)	0,93	0,87	46	45
Forskel mellem forventet og faktisk andel på offentlig forsørgelse (på baggrund af kommunens socioøkonomiske sammensætning) (procentpoint)**	-	0,40	86	78
Forskel mellem forventet og faktisk andel på førtidspension (på baggrund af kommunens socioøkonomiske sammensætning) (procent)	92,63	89,46	36	31
SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER				
Kommunens indsats for at tiltrække og sikre kvalificeret arbejdskraft	3,49	3,68	9	6
Jobcentrenes samarbejde med virksomhedeme	3,80	3,99	2	2

*Værdien angiver antallet af arbejdspladser i kommunen set i forhold til antallet af indbyggere.

** Beskæftigelsesministeriets Benchmark-model. I 2022 indgik variabelen kun med placering uden værdi, men placeringerne er fuldt sammenlignelige.

	VÆRDI		PLACERING	
	2022	2023	2022	2023
UDDANNELSE			4	4
STATISTISKE INDIKATORER				
Andel 25-64-årige med en uddannelse efter grundskolen (procent)	78,81	79,44	71	66
Ændring i andel 25-64-årige med en uddannelse efter grundskolen (procentpoint)	2,02	1,97	9	8
Kompetencedækning i folkeskolerne (procent)*	85,75	86,23	55	54
Ændring i kompetencedækning i folkeskolerne (procentpoint)	-0,58	0,16	44	28
Andel af elever, der søger ind på en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse (procent)	29,39	32,85	12	2
Ændring i andel af elever, der søger ind på en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse (procentpoint)	1,09	0,60	33	39
Forskel på forventet og faktisk karaktergennemsnit ved folkeskolens afgangseksamen (på baggrund af kommunens socioøkonomiske sammensætning) (karakterpoint)	-	0,29	-	31
Andel elever med høj trivsel i folkeskolen (procent)	-	89,80	-	12
Ændring i andel elever med høj trivsel i folkeskolen (procentpoint)	-	-0,39	-	2

*Værdien angiver andelen af planlagte undervisningstimer i folkeskolerne, der varetages af en lærer med undervisningskompetence i det pågældende fag.

	VÆRDI		PLACERING	
	2022	2023	2022	2023
SAGSBEHANDLING			18	9
STATISTISKE INDIKATORER				
Sagsbehandlingstider for byggesager (dage)*	59,28	59,56	47	51
Ændring i sagsbehandlingstider for byggesager (dage)	-12,03	7,36	23	39
Sagsbehandlingstider for miljøsager (dage)**	-	10,00	-	1
Ændring i sagsbehandlingstider for miljøsager (dage)**	-	-174,00	-	4
Andel af afsluttede sygedagpengeforløb af under to måneders varighed (procent)	83,15	89,75	90	66
Ændring i andel af afsluttede sygedagpengeforløb af under to måneders varighed (procentpoint)	-1,18	3,59	79	54
SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER				
Kompetent og effektiv sagsbehandling i forbindelse med byggesager	3,46	3,82	12	4
Kompetent og effektiv sagsbehandling af din virksomheds miljøforhold***	-	3,79	-	6
Kompetent og effektiv sagsbehandling af sygedagpengesager	3,95	4,02	2	4

*Værdien angiver den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for industri- og lagerbygninger, erhvervsetagebyggeri og bolig- etagebyggeri. Værdien er i 2023 opdateret til også at indeholde enfamiliehuse og simple konstruktioner. Sammenligning med 2022 skal derfor tages med forbehold.

**Værdien angiver den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for miljøsager over årrækken 2020-2022. Miljøsager omfatter sager, der behandles efter miljøbeskyttelsesloven. Kommuner der ikke har behandlet miljøsager i perioden, indgår ikke i rangeringen.

***Kommuner der ikke har haft miljøsager inden for årrækken 2020-2022 rangeres ikke på denne indikator.

	VÆRDI		PLACERING	
	2022	2023	2022	2023
GRØN UDVIKLING			19	4
STATISTISKE INDIKATORER				
Andel af affald, der bliver genanvendt (procent)	66,39	61,42	44	30
Ændring i andel af affald, der bliver genanvendt (procent-point)	7,83	5,10	38	48
Andel af kommunale bygninger, der har energimærke D-G (procent)	40,85	50,79	2	33
Andel erhvervsbygninger, der opvarmes af fjernvarme eller varmepumpe (procent)	-	40,07	-	46
Ændring i andel erhvervsbygninger, der opvarmes af fjernvarme eller varmepumpe (procentpoint)	-	1,13	-	58
Andelen af energiforbruget i kommunen, der dækkes af vedvarende energi (procent)	-	50,00	-	25
SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER				
Prioritering af bæredygtige og grønne indkøb	3,45	3,71	26	5
Indsatser for at sikre, at du kan drive din virksomhed mere klimavenligt (f.eks. via samarbejde, formidling om støtte til puljer til grønne formål og muligheder for at udnytte f.eks. sol- og vindenergi og overskudsvarme)	3,41	3,47	7	9
Fokus på at fremme bæredygtig transport (f.eks. indsatsen ift. cykling, samkørsel, brug af kollektiv transport, delebiler og ladestandere)	3,06	3,49	37	5

	VÆRDI		PLACERING	
	2022	2023	2022	2023
BRUG AF PRIVATE LEVERANDØRER			21	2
STATISTISKE INDIKATORER				
Konkurrenceudsættelse af byudvikling og transport samt infrastruktur (procent)*	36,24	55,13	81	26
Konkurrenceudsættelse af undervisning og kultur samt administration og it (procent)*	28,09	24,71	18	38
Konkurrenceudsættelse af sundhed og sociale opgaver (procent)*	28,27	27,94	31	38
Ændring i den samlede konkurrenceudsættelse (procentpoint)**	1,65	0,99	14	24
SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER				
Kommunens udbudsproces over for private leverandører (udbudsmateriale, tidsfrister og dialog)	3,05	3,42	30	4

* Andel af de udbudseggede opgaver.

** Ændring på tværs af alle hovedkonti.

	VÆRDI		PLACERING	
	2022	2023	2022	2023
DIGITALE RAMMER			26	19
STATISTISKE INDIKATORER				
Bredbåndsdækning – andel, som har adgang til min. 1 Gbit/s download (procent)	96,72	97,00	18	33
5G-dækning – andel, som har adgang til min. 500 Mbit/s download (procent)	-	3,10	-	92
SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER				
Sikring af digitale rammevilkår for virksomhederne (f.eks. god og tilgængelig bredbånds- og mobildækning samt 5G)	3,89	4,07	10	2
Kommunens digitale erhvervsservices (f.eks. byggesagsbehandling, chatbots og information på kommunens hjemmeside)	3,54	3,89	12	3

	VÆRDI		PLACERING	
	2022	2023	2022	2023
SKATTER, GEBYRER OG ERHVERVSAREALER			2	1
STATISTISKE INDIKATORER				
Byggesagsgebyr (fritaget for alle bygningstyper)	0,00	0,00	1	1
Kommunal udskrivningsprocent	25,10	25,10	27	24
Grundskyldspromille	20,35	20,35	6	6
Dækningsafgiftspromille	0,00	0,00	1	1
Erhvervsbygningsareal i pct. af samlet bygningsmasse	21,69	21,88	15	14
SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER				
Sikring af erhvervsgrunde med plads til udvikling	3,74	3,90	5	2
Hensyn til erhvervslivet i den lokale planlægning	3,51	3,80	23	4
Niveauet af de kommunale erhvervsskatter, afgifter og gebyrer (f.eks. dækningsafgift og affalds- og byggesagsgebyrer)	3,34	3,42	13	12

	VÆRDI		PLACERING	
	2022	2023	2022	2023
INFORMATION OG DIALOG			5	4
SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER				
Dialogen mellem erhvervslivet og kommunens politikere	3,79	3,75	4	8
Dialogen mellem erhvervslivet og kommunens embedsmænd	3,79	3,86	6	5
Kommunens formidling af væsentlig information til din virksomhed	3,68	3,77	10	5

Af de ovennævnte parametre stikker følgende i øjnene i positiv retning:

- Andel af elever, der søger ind på en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse er steget fra en 12. plads til en 2. plads
- Kompetent og effektiv sagsbehandling i forbindelse med byggesager er steget fra en 12. plads til en 4. plads. Virksomhedernes svar på dette spørgsmål er meget positiv, modsat den statistiske måling, hvor der måles på sagsbehandlingstider for byggesager som er faldet fra en 47. plads til en 51. plads.
- Prioritering af bæredygtige og grønne inkøb er steget fra en 26. plads til en 5. plads
- Fokus på at fremme bæredygtig transport er steget fra en 37. plads til en 5. plads.
- Kommunens udbudsproces over for private leverandører er steget fra en 30. plads til en 4. plads.
- Hensyn til erhvervslivet i den lokale planlægning er steget fra en 23. plads til en 4. plads.
- Kommunens formidling af væsentlig information til din virksomhed er steget fra en 10. plads til en 5. plads.

Af de ovennævnte parametre stikker følgende i øjnene i negativ retning:

- Det kommunale vejnet er faldet fra en 4. plads til en 17. plads
- Andel afsluttede sygedagpengeforløb af under to måneders varighed ligger stadig højt selv om den er steget fra en 90. plads til en 66. plads.
- Ændring i andel af affald, der bliver genanvendt er faldet fra en 38. plads til en 48. plads

- Ændring i den samlede konkurrenceudsættelse er faldet fra en 14. plads til en 24. plads.
- Bredbåndsdækningen - andel, som har adgang til min. 1 Gbit/s er faldet fra en 18. plads til en 33. plads.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Vedlegg

Ikast-Brande.pdf

Sak 9: Spirejob

15.00.00-P16-1-22

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Sundheds- og Ældreudvalget 9. november 2022

Godkendt. Projektet med spirejob fortsætter i 2023 med mulighed for 12 jobs, som finansieres af Sundheds- og Ældres elevkonto, som en del af rekrutteringsindsatsen.

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- udvalget godkender, at projektet med spirejob fortsætter i 2024 med mulighed for 12 jobs, som finansieres af Sundhed- og Ældres elevkonto, som en del af rekrutteringsindsatsen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Ikast-Brande Kommune deltog i 2022 i et pilotprojekt om spirejobs i samarbejde med Den Boligsociale Helhedsplan og Fælles Fremtid På Tværs (FFPT) med det formål at flere unge får et fritidsjob samtidig med, at man løser de kommende rekrutteringsudfordringer. På Sundheds- og Ældreudvalgets møde den 9. november 2022, blev det besluttet at fortsætte projektet med spirejob i 2023 finansieret via Sundhed- og Ældres elevkonto.

Formålet med at ansætte ungarbejdere er at understøtte den unge og give mulighed for, at den unge lærer faget bedre at kende samtidigt med, at den unge tjener lomme penge. Det er ikke formålet, at de unge skal overtage de faglige opgaver eller erstatte fagpersonalet.

Spirejobs er målrettet unge mellem 14-17 år. Erfaringer viser, at for at påvirke de unges valg af uddannelse skal man have fat i de unge tidligt i processen. I 9. klasse har mange af de unge allerede besluttet sig for hvilken uddannelse de vil have. Et fritidsjob i ældreplejen allerede i 8. klasse kan give flere unge mulighed for at få øjnene op for faget. Herudover kan de unge også fungere som ambassadører for plejecentrene, når de fortæller andre om deres fritidsjob.

Status på spirejobs

Der blev i forbindelse med forlængelsen af projektet i november 2022 aftalt, at der kunne ansættes op til 12 unge i spirejob. Da det kræver en del arbejde at sikre en god opstart for de unge spirer, blev det efterfølgende aftalt med plejecentrene i første omgang at ansætte 8 spire fordelt på Østervang, Bøgildlund og Korttidspladserne. Der er lige nu ansat 6 spirer, heraf 2 på Østervang, 1 på Bøgildlund og 3 på Korttidspladserne. De øvrige plejecentre har ikke fundet, at det var det rigtige tidspunkt for dem at ansætte spirer og afventer erfaringerne fra de øvrige plejecentre.

Opgaverne som de unge løser er af social karakter så som:

- at læse for enkelte beboer eller grupper af beboere
- gå ture med beboere
- spille spil med beboer
- borddækning
- folde servietter
- lægge rent vasketøj/vaskeklude sammen
- tilsvarende relationsskabende aktiviteter.

Erfaringerne med spirene er gode og både de ældre på plejecentrene, personalet og de unge er glade for projektet og for de aktiviteter, som de unge er med til at sætte i gang.

Rekrutteringsmedarbejderen har igangsat forskellige indsætter for at kunne besætte alle 8 spirejobs. Der er lavet en video til kommunens Facebook, hvor en spire fortæller om jobbet. Videoen har fået stor opmærksomhed (358 likes, 90 delinger). Der er kommet 8 ansøgninger til spirejobs til rekrutteringsmedarbejderen og også nogle direkte til plejecentrene. Da det kræver en stor indsats for det enkelte plejecentre at introducere en ny spire og der i 2022 kun ansættes op til 8, har det ikke været muligt at finde job til alle ansøgere. Alle ansøgere har fået svar i uge 37 og herefter er der lavet et opslag på Facebook med tak for den store interesse.

Der arbejdes videre med følgende indsætter for at kunne ansætte 12 spirer:

- at få plads til spirejobs på de øvrige plejecentre. Kærmindeparken og Grønneparken har allerede sagt ja til at tage imod 1-2 spirer hvert sted.
- mulighed for at få spirer ud i Hjemmeplejen. Her er dog den udfordring, at der skal foreligge en børneerklæring hos borgeren, hvis spiren er under 15 år og kommer alene ud til borgeren. Der er igangsat de første skridt for i samarbejde med frivillige organisationer at understøtte arbejdet med spirer i Hjemmeplejen, hvor de frivillige kan ledsage spirene ved de første besøg og evt. til de er fyldt 15, hvor der ikke længere er behov for en børneattest.
- Samarbejde med Frivillighedskoordinatoren om muligheden for at ansætte spirer på aktivitetscentre i samarbejde med de frivillige. Her ligger udfordringen i, at mange aktiviteter ligger i det tidsrum, hvor spirene er i skole.

Som det fremgår af ovenstående er der iværksat flere initiativer omkring spirejobs, der skal være med til at øge interessen for sundhedsfagene og de uddannelses- og jobmuligheder, der er på området. Der er derfor ønske om at forlænge projektperioden med endnu et år med ansættelse af 12 unge.

Udgifterne til at have 12 unge ansat fremgår af nedenstående beregning. Administrationen foreslår, at projektet i 2024 fortsat finansieres via Sundhed- og Ældres elevkonto, da der ikke i 2023 har været ansat 12 spirer, men max 8 ad gangen. Elevkontoen er den konto, der bl.a. finansierer udgifter til elevernes løn. Herefter skal der tages stilling til om projektet skal gøres til en permanent indsats ift. at arbejde med rekruttering.

Ved Budgetopfølgningen pr. 30.06.2023 var der ca. 20 mio. kr. i opsparede overførsler fra 2016-2022 på elevområdet. Med de opsparede midler og de forventede øgede udgifter til elever fremadrettet, rækker midlerne til og med 1. kvartal 2027. Herefter vil være et forventet driftsunderskud på elevområdet på ca. 4 mio. kr. årligt.

Årlige udgifter ved 12 spirejobs

52 uger * 4 timer pr. uge = 208 timer på 1 år (OBS beregningen tager udgangspunkt i at, den unge arbejder hver uge, hvilket ikke forventes grundet ferie)

$208 * 75 = 15.600$ kr. pr. ung

Det koster 187.200 kr. at have 12 "spirer" ansat pr. år.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Sak 10: Afrapportering på afprøvning af sensorble

87.00.00-A00-24-21

Beslutning

Dot 1: Godkendt.

Dot 2: Godkendt.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- udvalget godkender afrapportering af afprøvning af sensorble
- erfaringer fra projektet indgår i det videre arbejde med teknologisporet under udviklingsplanen.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Omsorgsudvalget afsatte i 2021 kr. 270.000 fra ”Drifts- og Udviklingspuljen” som et engangsbeløb til hele Sundheds- og Omsorgsområdet til afprøvning af velfærdsteknologi. Administrationen afsatte 200.000 kr. til afprøvning af sensorbleer på Østervang og Brande Åcenter. De resterende 70.000 kr. blev afsat til afprøvning af VR briller.

Målgruppen for projektet har været borgere, der:

- kognitivt har svært ved at samarbejde om plejesituationen
- har behov for mange bleskift, hvilket kan betyde at nattesøvnen ofte forstyrres

Hvad er en sensorble

En sensorble fungerer på den måde, at der sættes en lille sensor på den ble, som borgerne bruger:

- Sensoren registrerer, at borgeren har vandladning
- Medarbejderen får notifikation om vandladning
- Medarbejderen tilser borgerens vandladningsmønstre på tablet eller anden enhed
- Medarbejderen tager en faglig vurdering om hvorvidt bleen skal skiftes

Målet med afprøvning

Der blev opstillet 6 succeskriterier for afprøvningen:

1. Mindsket bleforbrug (10%)

2. Færre skift af lagner, underlag og sengetøj og dermed skåne både medarbejdere og borgere for omfattende, unødige forflytninger og skift af sengetøj, fordi en fuld ble bliver opdaget for sent

3. Færre rutinetjek af bleer: at minimere antallet af unødvendige tjek ift. om der er behov for bleskift, hvilket kan være til gene for borgeren og tidskrævende for personalet.
4. Mindre forbrug af sengetøj og tøj
5. Borgere får bedre nattesøvn og dermed en bedre dag
6. Færre bleskift, hvor borgeren modsætter sig handlingen på grund af manglende forståelse for behov for handlingen.

For at muliggøre monitorering i forbindelse med afprøvningen blev der udarbejdet målinger henholdsvis før og efter afprøvningen på borgerne. Projektet blev udvidet undervejs, hvor alle borgere med inkontinens på Østervang (18 borgere) blev en del af indsatsen. Data fra Brande Åcenter er ikke indgået i evalueringen, hvilket er beskrevet nærmere i nedenstående.

Resultater af afprøvningen

Projektet har mødt en del udfordringer særligt ift. sensorbleens manglende teknologiske modenhed, som betød, at afprøvningen aldrig rigtigt kom til at fungere på Brande Åcenter. Nogle af de udfordringer, som projektet oplevede var:

- Batterilevetiden levede ikke op til forventningerne. Der var behov for hyppigere opladning, hvilket betød, at der var brug for flere opladere pr. sted, for at opnå den forventede funktionalitet. Østervang startede ud med en enkelt oplader, men endte med at have brug for fire, for at produktet kunne fungere i hverdagen.
- Der var udfald på wifi-forbindelse og mobilnetværk, særligt på Brande Åcenter, hvilket gav forsinkelse i forhold til kommunikation mellem sensor og tablet/telefon.
- Udfald og forsinkelser fra sensorstrimlen i sensorble betød, at projektet måtte stoppe i en periode, mens der blev styr på det tekniske. Konsekvensen blev, at medarbejderne gennemgik to opstartsperioder og udfordringerne med netværksforbindelse fortsatte desværre på Brande Åcenter. Trods mange forsøg kom det ikke til at fungere i løbet af det år, som projektperioden varede.
- Plejecentrenes kaldesystemer kunne ikke samarbejde med sensorble systemet. Dette var kendt inden opstart af projektet, men omfanget af ekstra arbejde for Østervang overraskede.

Medarbejderne har vist en enorm motivation og vedholdenhed undervejs. Dette på trods af afbrydelser i løbet af afprøvningen, flere opstartsperioder og tekniske udfordringer, som kunne have haft indflydelse på medarbejdernes tillid til produktet og trivsel og motivation for deltagelse i projektet.

Data fra afprøvningen på Østervang viser positive effekter:

- Antal bleskift i alt er reduceret med 10%
- Antal bleskift om natten er reduceret med 28%
- Bæretiden med en våd ble er reduceret med 52%

Succeskriterierne er på baggrund af ovenstående data enten direkte eller indirekte indfriet i afprøvningsperioden.

De næste skridt

Som det fremgår af ovenstående har sensorbleen et potentiale for at være til gavn for både borgere og personale. Projektet er dog ikke videreført, da det er vurderingen, at teknologien ikke har været helt moden endnu og derfor ikke kunne give den driftssikkerhed og driftsrentabilitet, som gør, at det giver mening at køre projektet i drift. Sundhed og Ældre har dog stadig ønske om på sigt at anvende sensorble med alle de fordele det kan have for både borgere og personale ift. at reducere forbruget af bleer, forebygge unødige bleskift, mulighed for bedre nattesøvn og dermed en bedre dag, forebygge ekstra forflytninger og skift af sengetøj og underlag samt mindske urinvejsinfektioner og hudirritation.

Sundhed og Ældre vil følge udviklingen af teknologien ift. sensorble samt øvrige velfærdsteknologiske løsninger, der kan bidrage til at gøre borgerne selvhjulpne, mindske behovet for fysiske besøg og frigive medarbejderressourcer jf. udviklingsplanen spor 5 ”teknologi og digitalisering” i udviklingsplanen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Sak 11: Opsamling på sommerferien 2023

00.15.00-A00-51-22

Beslutning

Taget til efterretning. Udvalget anerkender den store indsats og det fine resultat.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Sundheds- og Ældreudvalget den 10. maj 2023 punkt 12 ”Planlægning af sommerferien 2023 i Sundhed og Ældre”

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

En af erfaringerne fra sommeren 2022 var, at planlægningen skulle tidligere i gang ift. planlægningen af sommeren 2023. Planlægning af sommeren og rekruttering af afløsere har derfor været et fast punkt på ledermøderne i Sundhed og Ældre i perioden januar til juli, hvor der blev igangsat og fulgt op på indsatserne, som skulle sikre driften hen over sommeren 2023.

Indsatser

Der blev i første halvår 2023 igangsat flere forskellige indsatser, herunder:

- Fælles stillingsopslag for hele Sundhed og Ældre i perioden 3. april til 15. juni samt opslag i lokalaviserne. Desuden blev der uddelt informationsmateriale på f.eks. SOSU-skolen, pædagogseminariet, gymnasiet. Der var samarbejde med jobcentret om at udbrede information om mulighederne for at blive afløser i Hjemmeplejen bl.a. via en film.
- Der blev udarbejdet en plan for, hvordan det skulle foregå, hvis der blev behov for at rekruttere flere afløsere hen over sommeren. Herunder hvem der var kontaktperson og hvordan introduktion og følgedage skulle foregå. Desuden blev der udarbejdet en plan for, hvilke opgaver der skulle prioriteres, hvis der ikke kunne rekrutteres afløsere nok.
- Der blev udsendt et brev til alle borgere, som får Hjemmepleje og Sygepleje, med information om, at der var en forventning om, at sommeren ville forløbe uden behov for aflysninger. Men at man som borgere ville blive kontakte, hvis der blev aflysninger. Brevet blev udsendt via e-Boks samt afleveret personligt af Hjemmeplejen og Sygeplejen, da erfaringerne fra sidste år var, at informationen, som blev sendt via e-Boks ikke blev åbnet af alle, samt at pårørende ikke så informationen. (brevet er vedlagt som bilag). Tilbage meldingen fra hjemmepleje og sygeplejen er, at det fortsat er en god idé at udsende et sommerferiebrev. Erfaringen er dog også, at det har givet anledning til forvirring, da brevet er sendt ud til både borgere, der får eller tidligere har fået hjemmepleje og sygepleje. Dette bliver tilrettet, således at brevet i 2024 udelukkede sendes til borgere, der aktuelt modtager hjælp.
- Alle ferieafløsere blev tilbudt et introkursus via SOSU-skolen i Herning. Kurset blev afholdt 2 gange, den 24. maj og 20. juni i tidsrummet kl. 16.30-20.30. Der deltog 27 fordelt over de to kursusgange. Ferieafløserne fik også en individuel introduktion, med følgedage og sidemandsoplæring, alt efter erfaring og behov.
- Der blev taget kontakt til pensionerede medarbejdere, hvilket dog i år ikke gav ekstra afløsere. Sundhed og Ældre vil dog fortsat arbejde videre med mulighederne for at medarbejdere, der går på pension fortsat kan have en tilknytning til arbejdspladsen som afløsere.
- Det blev indgået en aftale med Fag og Arbejde (FOA) og Dansk Sygeplejeråd (DSR) om frivilligt ekstraarbejde med henblik på at understøtte dækning af vagter med kompetente og kendte medarbejdere. Aftalerne med både

- FOA og DSR blev taget i brug flere gange henover sommeren.
- For at aflaste hjemmeplejen har daghjemmene haft åbent hele sommeren.

Evaluering på afviklingen af sommerferien

De enkelte enheder har på personalemøder evalueret på, hvordan sommerferieperioden er gået og den overordnede tilbagemelding er at sommeren er gået godt. Indsatserne har virket og det har ikke været nødvendigt at afløse besøg hos borgerne. Det er lykkedes at ansætte de ferieafløserne, der har været behov for. Der vil altid være et frafald i de ferieafløserne, som rekrutteres, det kan være både fordi der er nogle der springer fra inden både inden opstart, undervejs eller må opsiges, fordi de ikke kan varetage opgaverne. Derfor blev der ansat flere ferieafløserne end der umiddelbart var brug for.

Tilbagemeldingerne fra de enkelte områder er:

Visitation og hjælpemidler: Visitationen har hen over sommeren haft fuld drift på udskrivelser og flow på korttidspladser. Der har været nedsat drift ift. ansøgninger om ikke akut hjælp og hjælpemidler. Afdelingslederen har henover sommeren været vikar på hjælpemiddeldepotet og vasket og klargjort hjælpemidler, da der manglede en medarbejder. Visitationen har en enkelt uge kun været bemanded med én visitator grundet sygdom.

Genoptræning: Sommeren er forløbet godt. Der er altid nedsat aktivitet hen over sommeren særligt ugerne 28-31, da hospitalerne har nedsat aktivitet. Der blev lavet en beregning af, hvor mange der skulle være på arbejde for at kunne løse opgaverne hen over sommeren, hvilket har fungeret godt. Der anvendes ikke vikarer.

Sundhedsfremme og Forebyggelse: Tilbuddene holder lukket i juli, da mange borgere holder ferie.

Madjyden: Sommeren er gået godt. Der er leveret mad som vanligt.

Hjemmepleje og Sygepleje: Det har været en rigtig god sommerferie. Der har været daglige koordineringsmøder. Det har været roligt og det er lykkedes at få gode sommerferieafløserne og det har været muligt at dække vagterne ind. Der har endda været situationer, hvor det har været muligt at lade medarbejdere afspadsere.

Plejecentre og Korttidspladser: Sommeren er forløbet godt. Det var været muligt at rekruttere de sommerferieafløserne, der skulle bruges. Lederne har dækket ind for hinanden henover sommeren. Der er kun et enkelt plejecenter, hvor der måtte skiftes ud blandt ferieafløserne henover ferien.

Planlægning af sommerferien 2024

Rekrutteringsudfordringerne indenfor velfærdsområdet fortsætter og erfaringerne fra sommerperioden 2023 blive taget med i planlægningen af sommerferien 2024, herunder:

- Planlægningen af sommerferien starter allerede i januar og vil igen være fast punkt på ledermøderne
- Fælles stillingsopslag
- Ansættelse af flere sommerferieafløserne end der umiddelbart er behov for
- Reklame for job som ferieafløserne på de forskellige uddannelsesinstitutioner og i samarbejde med jobcentret
- Brev til borgere der modtager hjemmepleje og sygepleje
- Introduktionsforløb for ferieafløserne, både introduktionskursus og følgedage
- Plan for hvordan evt. rekruttering hen over sommeren skal foregå
- Aftaler om merarbejde med FOA og DSR overvejes ved behov

Bilag

Brev til borgere om sommeren 2023 (både udsendt i e-Boks samt uddelt til borgerne)

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Vedlegg

Sommerferiebrev 2023

Sak 12: Lokaler til selvhjælpsgrupper i Frivilligcenter Ikast-Brande

00.22.04-A00-4-21

Beslutning

Udvalget anbefaler, at der frigives 50.000 kr. årligt i de kommende to år. Det vil sige samlet set 100.000 kr. i alt.

Udvalget ønsker at få en evaluering af aktiviteterne indenfor de kommende 2 år.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 27. september 2023

Økonomi- og Planudvalget 3. oktober 2023

Byrådet 9. november 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- udvalget anbefaler, at Byrådet frigiver 50.000 kr. årligt fra Sundheds- og Ældreudvalgets udviklingspulje til lokaler til selvhjælpsgrupper hos Frivilligcenter Ikast-Brande.

Sagsfremstilling

På baggrund af Frivilligcenter Ikast-Brandes positive udvikling i retning af flere selvhjælpsgrupper, herunder opstart af selvhjælpsgrupper til fordel for borgere fra "Lær at takle" forløb fra Sundhedscentret, har Frivilligcenter Ikast-Brande et presserende behov for flere lokaler. Frivilligcenter Ikast-Brande har derfor anmodet Kommunen om et ekstra årligt driftstilskud på 50.000 kr. med henblik på at kunne leje yderligere lokaler.

Baggrund

Frivilligcenter Ikast-Brande har stor succes med at facilitere "selvhjælpsgrupper". Lige nu faciliterer de 17 selvhjælpsgrupper, hvoraf hovedparten er grupper, der har afsluttet et "Lær at takle" forløb i Sundhedscentret, og derefter har ønsket at videreføre deres værdifulde relation i en Selvhjælpsgruppe. Frivilligcenteret forventer kun, at behovet for selvhjælpsgrupper bliver større i fremtiden.

Succesen betyder, at de nuværende fysiske rammer er stærkt udfordret, hvis de fortsat skal kunne imødekomme efterspørgslen og rumme et stigende antal grupper. Frivilligcenter Ikast-Brande har ikke selv økonomi til at afholde husleje og de andre afledte udgifter i forbindelse med ekstra lokaler. Frivilligcenter Ikast-Brande har derfor anmodet kommunen om et årligt driftstilskud på 50.000 kr. Med dette tilskud vil det være muligt at leje yderligere lokaler i umiddelbar nærhed til Frivilligcenter Ikast-Brandes nuværende lokaler på Møllegade i Ikast.

Alternativet til ekstra lokaler er at indføre venteliste i forbindelse med opstart af nye selvhjælpsgrupper, brobygget fra "Lær at tackle" forløbene. Frivilligcenter Ikast-Brande vil gerne undgå dette tiltag, men tiltaget vil være nødvendigt af hensyn til, at der stadig skal være plads til andre møder og medlemsaktiviteter i centerets lokaler.

Frivilligcenter Ikast-Brande modtager årligt 408.000 kr. i driftstilskud. Tilskuddet finansieres af øremærkede § 18-midler.

Administrationens anbefaling

Sundhedsfremme og Forebyggelse har et godt samarbejde med Frivilligcentret om at starte selvhjælpsgrupper efter især "Lær at tackle" forløb. Der er succes med at få grupper i gang og få grupperne til at fortsætte, når de er i Frivilligcenterets regi. Borgerne kan dermed fortsætte i fællesskaber uafhængige af kommunalt personale. Der er tidligere forsøgt med ubemandede kommunale lokaler og offentlige steder såsom caféer, svømmecenter, butikcentre o.l. men grupperne stoppede desværre hurtigt, da de ikke havde nogen tilknytning til noget/nogen. Frivilligcentret er lykkedes med at få borgerne til at fastholde grupperne og dermed også fastholde de ændringer i deres liv, de har haft brug for, for at kunne fortsætte med at klare sig selv. Det gælder især borgere, der har deltaget i "Lær at tackle angst og depression", "Lær at tackle kroniske smerter" og "Lær at tackle hverdagen som pårørende". Administrationen anbefaler derfor, at kommunen understøtter Frivilligcenter Ikast-Brandes arbejde med et tilskud til lokaler.

Status på Sundheds- og Ældreudvalgets udviklingspulje

Der resterer følgende midler i Sundheds- og Ældreudvalgets udviklingspulje:

- 453.000 kr. i årlige midler er fortsat ikke disponeret (varige midler)
- 660.000 kr. er overført til 2023 fra tidligere budgetår (engangsmidler)

Budgetmæssige konsekvenser

Sak 13: Åbne meddelelser

00.22.04-G01-15-22

Formanden

Øvrige udvalgsmedlemmer

Direktør

Vederlagsfri fysioterapi

Rammen for vederlagsfri fysioterapi er i 2023 blevet løftet med 1,5 procent jf. aftale mellem KL og Danske Fysioterapeuter. Med aftalen har Danske Fysioterapeuter samtidig forpligtet sig til ikke at opfordre medlemmerne til at pausere behandlingen af igangværende patienter i 2023, selvom der senere på året skulle være tegn på, at den samlede økonomiske ramme kan blive overskredet.

I maj 2023 blev alle kommuner af KL bedt om, at kontakte deres praktiserende fysioterapeuter for at gøre opmærksom på aftalen, og på vigtigheden af at overholde den økonomiske ramme. Ikast-Brande Kommune var herefter i dialog med klinikkerne om aftalen.

I september 2023 har de praktiserende fysioterapeuter i Ikast-Brande Kommune orienteret om, at klinikkerne for nuværende har venteliste på 6 mdr. for nytilkomne patienter under den vederlagsfrie ordning. Samt at nytilkomne patienter er meget velkomne til at kontakte klinikkerne, som kan være behjælpelige med at orientere om mulige alternativer, herunder muligheden for egenbetaling indtil der er plads i ordningen for vederlagsfri fysioterapi.

Efterfølgende har KL meddelt, at der er indgået en ny overenskomst gældende fra den 1. januar 2024 til 31. december 2026. I den nye aftale indføres nye strukturerede træningsforløb samt en ny styringsmodel, som skal forbedre styringen af økonomien og sikre, at borgerne kan få fysioterapibehandling jævnt hele året. Desuden hæves rammen med 0,75%. Aftalen skal inden den kan endelig godkendes i afstemning hos medlemmerne af Danske Fysioterapeuter.

Sak 14: Lukket:

00.22.04-G01-16-22